

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy óra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy óra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, május 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Tisza István és a kereskedelmi miniszter Aradon. Négyezer korona kölcsön az aradi utca-javításokra.

Szegény Ursits . . .
Vergődés a béke körül.
A légberopított banditák.
A júniusi ciklus esküdtbírái.
Székely Mihály aradi repülése.
Elasztult falvak.
Mehalt a dánok királya.
Intimitások Frigyes dán királyról.
Szerencsétlenül járt aradi kapitány.
Tarkaságok.

Ha a politika megengedi.

Arad, május 15.

Közös, szinte szomorúan mosolygó refrenje van annak a két válasznak, amelyet az aradi kereskedelmi és iparkamara kapott Beöthy László kereskedelmi minisztertől és Tisza István gróftól, Arad város országgyűlési képviselőjétől. Mindakettőt küldöttség hívta meg a Kamara negyven esztendő jubileumának ünnepére. Mindakettő azzal ígérte meg a látogatást: ha a politika megengedi.

A miniszteri látogatásokat nem a magas vendégeknek járó disz, reprezentáció teszi jelentőssé. Pusztán a városok hiúsága kedvéért igazán kár lenne a kormány-férfiakat az országos eseményektől elvonni, parádéba fogni. A miniszterek, amikor vidéki városokat látogatnak: szinte fölfedező utakat járnak. A miniszterek legtöbbször nem abban a reszortban nő föl, amelynek élére az események alakulása állította. Különösen a

magyar kereskedelmi miniszterekkel esett meg, hogy oly pályán indultak meg, amelyeknél sejteni se lehetett annak legfelső állomását. Baross Gábor Trencsénvármegye aljegyzője volt, Hegedüs Sándor újságíró, Horánszky Nándor ügyvéd, Hieronymi Károly tagosító mérnök, Kossuth Ferenc ugyancsak mérnök, végül Beöthy László megint közigazgatási ember volt karrierje legelején. Ha az az idő, amely a két végső pontot: a kezdetet és a miniszteri hivatás betöltését összeköti, különböző alkalmakat nyújt is mindannak tapasztalására és megtanulására, amire a kereskedelemügyi miniszternek szüksége van: az igazi tapasztalatszerzés mégis a miniszterség kezdetével indul meg. Ennek is két módja van. Az egyik a hiányosabb: az aktákból és a referálásokból való tapasztalat-szerzés.

A másik az, amelyet néhai Hegedüs Sándor, — mikor kereskedelmi miniszter korában szintén az aradi kereskedelmi és iparkamara egyik ünnepén, Aradon járt, — minden miniszter kötelességének mondott: Járnai a vidék központjait, közvetlenül, élő szemmel győződni meg arról, mi minden van ott. Mert ha a miniszterek az előtt voltak is vidéki városokban: miniszter-korukban más szemmel, a maguk reszortjuk és hivatásuk látószögéből néznek és szemlélnek. A fővárosban élő ember, ha nem is szerelmes Budapestbe, könnyen hajlik az egyoldalú fölfogás felé, hogy a vidéken csak helyi jelentőségű, csenevész, szűk körre szóló intézmények, telepek és alkotások vannak. Megint Hegedüs Sándor látogatására emlékszünk vissza, akinek nyílt arcá-

ról élénken tükröződött vissza a meglepetés, mikor az aradi gyárakat és nagyobb ipari műhelyeket el nem fáradó energiával végigjárta. Büszke volt arra, amit itt látott, ami szintén az ő hivatásának birodalmához tartozott s azt értékesebbé tette.

Beöthy László kereskedelmi miniszter nem pesti ember. Életének javát egy, a mienkhez hasonló városban, annak közléte csucsán töltötte. Ő tehát nem az udvariaskodó vendég hangján szólhat a vidéki ipar és kereskedelem jelentőségéről, hanem a tapasztalat révén. Ő, aki megismerhette a másik város fejlődésében annak rugóit, bizonyára tudná, hogy Aradon mit keressen és mit szemléljen. Nekünk viszont a jövő biztató kilátásait szerezne meg az, ha az ország kereskedelmi minisztere közvetlen tapasztalásból ismerné meg azt, amije Aradnak az iparban és kereskedelemben már van, amire ennek a meglévőnek még szüksége van és megértené, hogy ez a meglévő, szeretetteljes ápolás, komoly segítség mellett mivé lehet. Ez, így, Aradnak érdeke. Az viszont az ország érdeke, hogy az ilyen hivatással és képességekkel bíró városok ki is bontakozzanak; hogy az egyetemi városok mellé a gyárvárosok és kereskedőcentrumok sorakozhassanak.

Azonban a politika . . . A politikának bénító, ártó hatása sok mindenben nyilatkozik meg: de ritkán okoz nagyobb veszteséget, a mikor a minisztereket ebben a misszióban hátráltatja, ettől a tapasztalatszerzéstől, a cselekvésre lelkesítés ilyen alkalmaitól fosztja meg. De hát a politika a

A kapakovács felesége.

Írta: Herczeg Ferenc.

Televettem a tudómet fenyőillattal, napfényrel és ózonnal, aztán leereszkedtem a hegyi pályán a rónára.

A kölyök-lokomotív ilhegve mászkált a hegyek közt, mint az eltévedt hangya. Hébe-korba rés támadt a sziklatorlaszok közt, ilyenkor egy-egy pillanatra fölbukkant szemem előtt a majdánvölgyi ércművek panorámája. Egész gyárváros. Száz szeszélyes alaku kúrtó fekete, ezüst-fehér és narancssárga füstfelleglet okád; a hámorok kopácsolása, a bányagépek zakatolása, a kohók siketítő susterzése halk zugássá tompul a messzeségben.

Valami kimondhatatlan nevű állomáson egy kockás kabátú, lármás ur kapaszkodott föl a kocsimra. Mindenkit ismert, sorra köszöntgetett a vasuti tisztéknek, a vonatvezetőnek s a szolgáknak; végül kacagva borult a nyakamba.

Kemény Jancsi volt, — ugyanaz a Kemény Jancsi, aki miatt tizenöt év előtt kicsaptak a kalocsai jezsuiták gimnáziumából.

Valana testi-leiki jóbarátok voltunk, — emlék gyanánt most is viselek tőle tarkómon egy jókora sebforradást. Most gépásmérnök a kincstári érckohónál. Jókedvű cimbor, akin meglátszik még az egyetemi svihák-évek himpora; a füstlőgő kohók és a kopogó hámorok nem tuítak belőle filisztert gyurni.

— Hova utazol? — kérdeztem.

— Lakodalomra! A Fodor Miklós lakodalomára!

Fodor Miklós! Eszembe jutott a vastagvérű, lomha fiú, aki hatalmas természetével és jóságos arcával olyan volt, mint azok az újfundlandi kutyák, amelyeket játszótársakul szokás gyerekek mellé adni.

— Micsoda? Hát Fodor megnősül? Sohasem hittem volna —!

— Mit akarsz? Egy év óta már másodszor esik meg vele!

Kacagásra fogtam a dolgot, barátom azonban komolyan beszélt.

— Fülelj ide, elmondom neked a dolgot. Egész regény. Ha kissé kinyalod, ki is nyomtatnád.

Azzal kuszált, szórakozott modorában elbeszélte nekem Fodor Miklós esetét...

— Tudod, hogy Fodor afféle majdáni vasgyáros. Haha! Szeretik ezek az emberek, ha vasgyárosoknak nevezik őket, pedig hát csak jobbfiájú kapakovácsok.

Telepek el vannak szórva az állami hámorok környékén, a Sebes patak partján. Az öregkalapácsot a patakban forgó vízi kerék ennelgeti, a transzmissziók lécekből és kötélvégekből vannak összekonstruálva. Hanem azért jó kapákat és jó ekevasakat csinálnak és egytől-egyik tehetős emberek hírébe keveredtek, míg a mi kincstári hámoraink, hol hajópáncélokat és forgó acéltornyokat gyártanak, kronikus deficittel dolgoznak.

Nos hát, egy ilyen kopogó fabópét örökölt Fodor Miklós is az apjától. Ismered Miklóst. Tanult ember, de azért békében elparasztosodott volna műhelyében, ha el nem követi azt a vigyázatlanságot, hogy beleszeret Szlankaményi Erzsibe...

Hogy kicsodák ezek a Szlankaményiek? — Valami tönkrement — nem! — egy végkép elzüllött uri familia. Mondom, fülíg beleszeretett abba a nagy iskolás leányba, akinak kinőtt, szegényes ruhája és felszeg modora oly csodálatos ellentétben volt felséges természetéhez és merész mosolyához.

Naponkint látta a leányt anyjával végigkocsizni a fenyőerdőn átkanyargó országúton. egy ütött kopott batáron, amely előtt két tiszteskoru kesely botorkált.

Akkoriban föltűnő sokat kocsiztak a városba. a gyakori kocsizások kezdetben egy gazdag huszársztnak, aztán egy özvegygyé lett: főjegyzőnek, végül egy fiatal ügyvédnek szótak. Szlankaményine rendszeres hajóvadászata ott tartott mind a háromra, hallalít azonban egynél sem fuvathatott. A tisztet éppen mikor nyilatkozni kellett volna, athelyezték egy távoli állomásra; a főjegyző boros fővel szerelmet vallott Erzsinek, de másnap bocsanatot kért és eljegyezte magát a főispán leányával: a fiskális — az, a fiskális csak azért udvarolt Erzsinek, hogy főtékeanyné tegye egy gazdag uszorás leányát.

politikusokkal szemben mindennél erősebb. Azért hát nincs egyéb hátra, mint hogy bizva reméljük, hogy pünkösdig elmarad a politikának olyan bonyolódása, vagy felfordulása, amelyre egy permanens obstrukcióval megáldott ország minden pillanatban számíthat . . .

Tisza István

és a kereskedelmi miniszter Aradon.
(Előkelő vendégek az aradi Kamara jubileumán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 15.

Már megemlékeztünk annak a nagyszabásu ünnepségnek a tervéről, amelynek keretében Arad város és a körülvevő négy vármegye kereskedő és iparos közönsége törvényes érdekképviselőnek, az Aradi Kereskedelmi és Iparkamarának négy évtizedes fennállását ünnepli meg. Ma még nincs megállapítva a jubileumi ünnepségek részletes programja, de az előkészületekből annyit ki tudunk, hogy ez a jubileum nemcsak Arad város egyik legintenzívebben működő közintézményének az ünnepe, hanem az ország közgazdasági életének egyik legkiemelkedőbb momentuma is lesz. A Kamara elnöki tanácsa Ottenberg Tivadar kamarai elnök vezetésével tegnap Budapestre utazott, hogy személyes meghívás útján kérje meg a Kamarával közelebbi vonatkozásban álló, közgazdasági vezetőférfiakat a Kamara jubileumán való részvételre. A küldöttség meghívásai a legnagyobb sikerre vezettek és ma már megállapítható, hogy május 23-án és 24-én Arad városa közgazdasági életünk legkiválóbbjainak lesz találkozóhelye. A Kamara elnöki tanácsa mindenekelőtt Beöthy László kereskedelemügyi minisztert kereste fel, akit Ottenberg kamarai elnök a következő beszéddel hívott meg a Kamara ünnepére:

— Kegyelmes Urunk! A vezetésünk alatt álló aradi Kereskedelmi és Iparkamara e hó folyamán ünnepli meg fennállásának 40 éves jubileumát. Az aradi, valamint a kerületünket képező négy vármegye kereskedő és iparos közönsége ezt az évfordulót megakarja örökíteni a Kamara történetében s jubilaris közgyűléssel, valamint országos kamarai értekezlettel ünnepélyessé óhajta tenni. Kereskedőink és iparosaink akkor látnák igazi ünnepnek ezt a jubileumot, ha Excellenciád kegyes volna ezt részvételével kitüntetni. Városunk országgyűlési képviselője és Kamaránk

levelező tagja: Tisza István gróf ur. Ó Excellenciája megígérte részvételét, a mi ünnepünk azonban akkor lenne teljes, magasztos és emlékeztető, ha Nagyméltóságod, mint a kormány képviselője s mint a Kamarának nemcsak hatalomban, de népszerűségben is nagy ura, elfogadná négy vármegye kereskedő- és iparos közönségének meghívását s kegyes lenne e hó 23-án körünkbe jönni, tanácskozásainkon résztvenni s ünnepünk fényét jelenlétével megaranyozni és országos jelentőségűvé tenni. Méltóztassék elhinni, hogy termelő-osztályainknak mai nagy harcában rendkívüli jelentőséggel és hatással lenne Excellenciád rokonszenves és köztisztelt személyének a kereskedők és iparosok körében való megjelenése s megvagyok győződve, hogy ez az ünnep Excellenciád részvétele folytán nem az aradi Kamara érdekességének, hanem az egész ország kereskedőinek és iparosainak ünnepe lenne. A mi részünkről csak az van hátra, hogy Excellenciád újragazdálkodásunk és szeretetünk minden jelével hívjuk magunk közé s biztosítsuk arról, hogy igen-igen szívesen látott vendégünk lesz s hogy jól fogja érezni magát az Excellenciád szeretettel váró aradi kereskedők és iparosok körében.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter, aki a küldöttséget rendkívül szívélyesen fogadta, válaszában kijelentette, hogy jól ismeri az aradi Kamara működését és a legnagyobb készséggel kijelentheti, hogy ha csak a politikai viszonyok nem fogják arra kényszeríteni, hogy állandóan Budapesten maradjon, a Kamara jubileumán okvetlenül részt fog venni.

A küldöttség tagjai a minisztert lelkesen megéljenzették, Beöthy kereskedelmi miniszter ezután a küldöttség tagjaival szívélyesen elbeszélgetett. A küldöttség a miniszteri fogadtatás után a kereskedelemügyi minisztérium két államtitkárát Kálmán Gusztávot és Stetina József dr.-t kereste fel, akik megköszönve a meghívást, szintén határozott ígéretet tettek, hogy a Kamara jubileumán okvetlenül megjelennek. Az elnöki tanács ezután Aradváros orsz. képviselőjét, Tisza István gróf kamarai levelező-tagot kereste fel és hívta meg a jubileumi ünnepségekre, aki kijelentette, hogy a meghívást örömmel fogadja és ha csak a politikai viszonyok megengedik, 24-én reggel, de lehet, hogy már 23-án este feltétlenül Aradra jön. A küldöttség ezután Lánczy Leó főrendiházi tagot, a budapesti Kamara elnökét, Thék Endre udvari tanácsost, a budapesti Kamara alelnökét és Gaál Jenő dr. főrendiházi tagot, az aradi Kamara levelező tagját és első titkárát kereste fel és hívta meg a jubileumra. Mind a hár-

man megígérték, hogy a meghívásnak okvetlenül eleget fognak tenni és a jubileumon részt vesznek. Thék Endre és Gaál Jenő írásban is bejelentették jövetelüket.

Nagyszabásúnak ígérkezik tehát a Kamara ünnepe, mert a most meghívottakon kívül még a magyar szent korona országainak összes kereskedelmi és Iparkamarái képviseltetik magukat az országos kongresszuson.

A kamarai küldöttségben Ottenberg Tivadar elnök vezetésével Éles Ármin és Stégerwald Alajos alelnökök, ifj. Müller József pénztáros, Varjassy Lajos dr. és Zima Tibor titkárok vettek részt.

Négyszázezer korona kölcsön az aradi utca-javításokra.

A külváros segítése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 15.

Az a sok panasz, amellyel a külvárosok lakossága a járhatatlan utak sártengerei ellen kifakadt a télen, talán utoljára hangzott el ezidén. Ma a közlekedési-bizottság Lócs Rezső tanácsnok elnöklete alatt nagyjelentőségű lépést tett az utak rendbehozására és nagyobb, négyszázezer koronás törlesztéses kölcsön felvételét kéri a törvényhatósági bizottságtól, hogy az összes javításra szoruló utakat gyökeresen rendezhessék.

A város tanácsa már a múlt évben foglalkozott azzal a tervvel, hogy mindazok a járdák és utak, amelyek a romlás veszélyének vannak kitéve, sürgősen helyreállíttassanak, nehogy a kellő fenntartás hiányában pár év alatt egészen tönkremenjenek.

A III. kerületi lakosok időközben — amint ismeretes — külön beadványban kérték, hogy tönkrement és esős időben használhatatlan utjait javíttassa meg a város. A mérnöki hivatal részletes tervezetet dolgozott ki a szükséges ut-építésekre, elkészítette azok költségvetését is és az erre vonatkozó jelentést ma délután a következőkben terjesztette Lócs Rezső gazdasági tanácsnok a közlekedési bizottság elé:

A gyalogjárók rendbehozására 80.364 korona 20 fillér költséggel háromféle munkálat szükséges. Vannak utcák, amelyekben az aszfaltgyalogjáró részben, vagy egészben is annyira megrongálódott, hogy már a beton alap is rossz. Ezekben az utcákban új beton alapot készítenek és újra

Szlankaményinét majd megpukkasztotta a sárga epe.

— Te Erzsí, — mondta egyszer, — mit szólnál ahhoz a kapakovács-hoz?

— Egy paraszt! — szölt Erzsí megvetően.

— Azt mondják, hatvanezer forintja van a bankban.

Egyszer aztán, amikor megint a városba akartak kocsizni, a Fodor háza előtt „véletlenül” megfogta őket az eső. A hölgyek kénytelenek voltak a nyitott batárból menekülni és a gyáros vendégszeretetét igénybe venni. Meglehet, hogy Szlankaményinét, mikor belépet a csinos, nyaralóizlésben épült házban, már kiszemelte a szalonnak és ebédlőnek való szobákat...

Nem szaporítom a szót: Fodor meglátogatta Szlankaményinét, beleszeretett a leányba s lépre ment.

Márciusban megtörtént az esküvő, — Fodor első esküvője.

Azt mondják, hogy a boldog menyasszony közvetlenül a lakodalom előtt, keményen összehúzódt az édesanyjával, hogy neki nincs kedve nőül menni egy havasi medvéhez. Csak akkor nyugodott bele a sorsába, amikor anyja elmagyarázta neki, hogy ezután majd kedve szerint öltözködhetik és nyalakodhatnak.

A hámor melletti házban furcsa páros élet kezdődött. Igaz, hogy az asszonyka szép volt, — de amellet naiv volt a korlátoltságig, szeles a könnyelműségig és kacér a botrányig.

Néha ostoba ötletei támadtak. Ha eszébe jutott, fölfuvalkodott, mint egy kis páva, selypítve beszélt az urával és vendégeivel szemben adta a főrangú hölgyet. Fodor ilyenkor ujjával végigsimított felesége orrán és kis bolondjának nevezte; az asszony erre komolyan megharagudott, aminek megint Fodor a könyezésig tudott kacagni.

Volt ezeknek az embereknek valahol egy apátkanonok, vagy micsoda nagybátyjuk, aki gazdag ember hírében állott. Szlankaményinét egyébiránt ki nem állhatta és velük régóta megszakított minden összeköttetést. Ez a derék pap — gazdasszonya nem kis rémületére — hirtelen meg talált halni, még pedig végrendelet nélkül. Szlankaményinét nagy örökséghez jutottak; hozzáértő emberek fölbecsülték a hagyatékot félmillióra.

Láttad volna Szlankaményinét! Az a nagyzási hóbort és dölly, amelyet eddig gondosan titkoltak, most elemi erővel tört ki belőlük. Ereikben egyszerre indigókék vér kezdett pezsegni, egy kis véna abból a vérből átlükített a hámor melletti házba is, hogy megkeserítse a kapakovács életét. Szlankaményinét szemrehányásokat tett önmagának, hogy leányát ilyen lehetetlen partúra kényszerítette; a fiatal asszony meg volt győződve, hogy ő a világ legboldogtalanabb teremtese, férjét kiállhatatlannak, annak minden szavát, mozdulatát bántónak találta.

Persze, hogy a katasztrófa nem késelt sokáig. Egyszer összekaptak valami ostobasá-

gon, amikor épen deux de machina-ként be-toppant az anyós. Jönni, látni és mérges vércsevisítással vejére lecsapni, ez nála pillanat műve volt.

— Ne avatkozzék dolgainkba! — vágta oda Fodor gorombán.

— Hallod, leányom? — visitotta Szlankaményinét.

Erzsí sírva kapaszkodott az anyjába.

Fodor szelid lelkét elfutotta a mérég.

— Ej, végre is tisztába kell jönnünk egymással, — Erzsí, válassz anyád közt és férjed közt!

— És ha anyámat választom?

— Akkor — eredj anyáddal, — pattant ki a kapakovács...

— Elkergeti leányomat? Az én leányomat? Jer, gyermekem, mielőtt még tettelegességre vetemedik.

Szlankaményinét kezén fogta a leányát és vitte magával kocsijához; úgy amint volt, fehér-csipkés pongyolában...

Fodor másnap, harmadnap és negyednap átlátogatott az anyósához; Erzsível azonban egyszer sem beszélhetett, felesége azt üzenté neki az anyjával, hogy nem hajlandó őt elfogadni.

A három látogatásnak az lett eredménye, hogy megindították a válópört. Nem vagyok jogász, nem is tudom, miért kellett e célból az egyedül törvizitő egyház kebeléből más valásra áttérniük; én csak azt hallottam, hogy ezidőtájt valahol Erdélyben összetalálkozott

aszfaltozzák a járdát. Máshol csak javításokat kell végezni és kőszegéllyel látni el a járdákat. Ilyen formán a belvárosnak valamennyi utcájában kijavítják a gyalogjárót a nyár folyamán. A Petőfi- és Eötvös-utcák közé eső járda kiszélesítése, amely a rendes költségvetésbe föl van véve, ezekben a munkákban nem szerepel.

A mérnöki hivatal tervezetének fontosabb része az utak helyreállítására vonatkozik. Pernyáva, Erzsébet és Sarkad külvárosokban hat-százezer korona költséggel csatornázást létesített a város, de a csatorna építéssel fölvták az uttestet, amely sok helyen teljesen tönkrement. A kocsiutakat a mérnöki hivatal olyan rossznak találta, hogy radikális javításokat hoz javaslatba. Elsősorban két olyan utcát építenek ki, amelyeknek még kőalapja sem volt idáig. Ilyen az *Illés-utca*, amely a tervezet szerint 23500 korona költséggel makadamburkolatot kap és a gróf Károlyi Gyula-utca, amelyet 2800 korona költséggel tört kő burkolattal látnak el. Ennek a két utcának burkolása az első és legfontosabb.

A *Választó-utcat*, amely nagyforgalmu közlekedési utvonat, elsőrendű burkolattal kell ellátni, még pedig a fenntartás tekintetében legolcsóbb aszfaltburkolattal. Ennek költsége 178.400 korona. Ugyancsak aszfalttal burkolják 12.480 korona költséggel a Nagy Sándor-utcat, amely a belvárosból kivezető, forgalmas és eddig elsőrendű burkolattal el nem látott utvonat. A többi külvárosi utcában, amelyeknek kőalapja van, a makadamburkolatot teljesen helyreállítják, újra kavicsozzák, úgy, hogy valamennyi uttest évekig jókarban tartható még a rendszeres gondozással. A Vágóhid és Andrási-utca elsőrendű burkolattal ellátását is kérték a III. kerületiek, de ezt függőben tartja a közlekedési bizottság addig, amíg a vágóhidat és vásárteret csakugyan kihelyezik a Birkásdülőbe és így az említett utcák burkolása szükségessé válik.

7200 korona költséggel törtkőburkolatot kap a III. kerülethez nem tartozó, de rossz karban levő Lipót-utca is, valamint belekerült a nagy kövezési programba a *Verbőczy-utca* burkolása is 4400 korona költséggel. A Borona-utca-ban is vannak javítási munkák, de ezeket a rendes költségvetés keretében intézik el.

Az Apponyi Albert-köruton az uttest egyik szakasza máig is szégyenletesen rossz tört kőburkolattal van ellátva. A rendes költségvetésbe a leány iskoláig terjedő szakaszt már fölvtették és a hátralevő szakasz burkolásának 12.000 korona költségét a most készülő tervezetbe illesztették bele.

Az ujtelepi utcák közül a Fábian László és Leiningen-utcaikat burkolják újra tört kővel 3060 és 1200 korona költséggel. A Leiningen-utcat a vasúthoz vezető forgalomra való tekintettel kell addig is kiépíteni, amíg a Béla-tér rendezésével

kapcsolatosan a Dobó- és Orczy-utcaik meghosszabbítása aktuális lesz.

Kilényi János főszámvevő a nagy kövezési program költségvetéseit összegezte. 325.000 koronára van szükség, de ebben egy gőzhenger 15.000 koronás költsége is benne foglalattott. A gőzhenger-vásárlás tervéről azonban a főszámvevő, *Virágh Lajos* főmérnök fölvilágosításai után lemondott és a felszabaduló 15.000 koronát az Apponyi Albert-körut és Fábian László-utcaik burkolásának fedezésére fordítják. Ha az ötven évre tervezett törlesztéses kölcsönt 94-es árfolyamon 5 és fél százalékos annuitással kapja a város, akkor 392.000 koronát kell a kövezésekre, utcajavításokra kölcsön venni, ha azonban 93-as árfolyamon, 5⁸/₁₀ százalékos annuitással kapnak pénzt, akkor csak 382.000 korona lesz a nagy kölcsön, amelynek törlesztésére évenként 20.900 koronát kell a házi költségvetésbe fölvenni, mert a követalapnak nincs fedezete a törlesztésre.

A közlekedési bizottság *Löcs Rezső* indítványára az előterjesztéseket elfogadta és a főispántól és polgármestertől azt kéri, hogy sürgősen eszközölje majd ki a kölcsönfelvétel jóváhagyását, hogy a munkákat még a nyár folyamán elvégezhessék.

Vergődés a béke körül.

— Polónyi a miniszterelnöknél. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 15.

Lukács László miniszterelnöknél ma *Polónyi Géza* tett látogatást, mint a pártönkivüli függetlenségiek vezére. Feltizemegytől háromnegyed egyig tartott a miniszterelnöknek *Polónyival* való tanácskozása, aki aztán ezeket mondotta a várakozó újságíróknak:

— Miután a miniszterelnök urral való érintkezésünk egész bizalmas természetű, a részletekről nem nyilatkozhatom. Az impresszióm azonban az, hogy a tárgyalást a miniszterelnök ur folytatni fogja s hogy ő maga a legjobb akaratú van ebben az irányban.

— Kikkel fogják folytatni a tárgyalást, csak *Justhék*kal?

— Általában az ellenzéki pártokkal.

Igaz, hogy a kegyelmes urnak külön kibon-

takozó terve van, s most ezt ismertette meg a miniszterelnökkel?

— Kérem, — felelte *Polónyi* széles mosollyal s legyintett egyet — *nekem mindig van ilyen tervem...*

— S a szombati ülés napirendjére a kormány mégis kitűzeti a véderőreformot?

— Igen, a védőerő napirendre kerül, de a béketárgyalást a miniszterelnök azért folytatni fogja. Ismétlem, ő a legjobb indulattal van ebben az irányban.

Polónyi ezután kocsiba ült s nyomban *Justh Gyula* lakására hajtattott, akivel aztán ugyancsak hosszabb ideig tanácskozott.

Apponyi Albert gróf ma délelőtt meglátogatta *Kossuth Ferencet* és vele hosszabb ideig tanácskozott.

Este jelentik: A mai nap politikai eseményei közül előtérbe került *Lukács László* miniszterelnöknek találkozása *Polónyi Gézával*. Az ellenzéki körökben úgy tudják, hogy *Polónyi* [Gézával] van egy kibontakozási terve úgy a véderőreform, mint a választójog reformjának elintézésére vonatkozólag. *Lukács László* köti magát a véderőjavaslat tárgyalásához, meglehet azonban, hogy hétfőig még terminust adhat. *Polónyi pártközi konferencián* akarja a békét nyélbeütni. Tervét a pártok szimpatikusan fogadják.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt pénteken este hét órakor értekezletet tart, amelyen *Lukács László* miniszterelnök a politikai helyzetről nyilatkozni fog.

A *Kossuth-párt* holnap este félhét órakor értekezletet tart *Irányi utcai* körhelyiségében. Az értekezleten *Kossuth Ferenc* fog elnökölni. Az értekezleten határozni fognak a párt parlamenti és politikai magatartása dolgában.

A *Justh-párt* csak pénteken fog értekezletet tartani, hogy a szombati ülésre, ha csakugyan napirendre tűzik a véderőjavaslatokat, megállapítsa taktikáját. Minden valószínűség a mellett szól azonban, hogy a pénteki rövid ülés után, melynek napirendjére csak a Ház további teendőinek megállapítása van kitűzve, hétfőig nem tart ülést a Ház; addig pedig sok minden történhetik, s talán döntő fordulat is jöhet a megegyezés javára.

két fogas fiskális és miután a papiszék elnöke szép beszédben ecetelte nekik a hitvesi szeretet előnyeit, kereken kijelentették, hogy cseppet sem szeretik egymást... Ezért aztán *Fodor Miklós* elválasztották a feleségétől.

A Szlankaményiek bizonyára megörültek az ítéletnek. *Fodor* is örült; nekem legalább százszor esküdözött, minő vak szerencse érte, hogy szépszerével megszabadult attól a kis sárkányfajzattól.

A nyár végefelé híre járt, hogy a szép *Erzsi* megint jegyben jár; vőlegénye az a huszártiszt, aki már egyszer nyilatkozott volna, — ha hirtelen át nem helyezik más állomásra.

Fodor föl kacagott e hír hallatára, aztán átment a műhelybe és ingujjra vetkőzve, pörölyvel nekiesett egy izzó vaslapátnak, hogy csak úgy sziporkázott, az ülő pedig üvöltő csengésével betöltötte a közeli erdőt...

Szlankaményiek nagy fényvel ülték meg leányuk eljegyzését. A majdnáfalvi urilak este fényárban uszott, a pezsgős palackok sűrűn durrogtak, a cigány még késő éjjel is húzta.

— Boldog vagy, *Erzsi*? — kérdezte *Szlankaményiné* minduntalan.

— Boldog vagyok, mert azt a parasztot most eszi a méreg!

Az a paraszt *Fodor Miklós* volt!

A menyasszony különben főfájásról panaszkodott és szórakozottan ült a vőlegénye mellett. Vacsora után azt mondta, hogy leheveredik egy

félórára és visszavonult a szobájába. Itt kényelemben helyezte magát, fölvette a fehér pongyoláját és a nyitott ablakhoz lépve, némán tekintett a csillagos éjbe.

Egyszerre összerendezte, — a kertben ember járt. Most megállt az alacsony ablak előtt.

Ha novellát írnék, meg kellene okolnom, hogyan került *Fodor Miklós* épen akkor *Szlankaményiek* kertjébe, amikor *Erzsi* az ablakban állt, — mivel azonban valót beszélek, nem is okolok meg semmit. Meglehet különben, hogy *Fodor* utóbbi időben gyakrabban tett esti sétákat *Szlankaményiek* kertje tájékán.

— Mit akar itt? — kérdezte *Erzsi* asszony megbotránkozva. Nem kapott rögtön választ, azért kihívóan tette hozzá; — Talán szerencsét akar kívánni eljegyzésemhez?

— Nem, — felelt *Fodor*. — Csak azt akarom mondani, hogy örülök, hogy minden úgy van, amint van és hogy sajnálom azt a szegény ördögöt, aki magát elveszi...

Erzsi tág szemekkel tekintett volt férjére, aki keserűen folytatta:

— Lásd, *Erzsi*, most már magam sem értem, hogyan vehettem nőül magat. Kötni való bolond voltam én akkor. Mindenki tudta, hogy maga csak a pénzemért jött hozzám, hogy maga egy cseppet sem szeret, hogy maga nem is tud szeretni, mert sokkal hiubb és szezeélyesebb teremtés. Bolond voltam én akkor! De hál'istennek, most már mindennek vége!

A kapukovács ezzel meg akart fordulni sarkán, *Erzsi* azonban hevesen megfogta a

kezét, — érezte, hogy ennek az embernek valami keserű, lesújtó dolgot kell mondania.

— Elkergetett a házából! Egyszer sem jött értem! — Többet nem tudott beszélni, mert mérgében sirva fakadt.

Mindketten elhallgattak. Az emeletről lehallatszott a cigányzene...

— Az nem úgy van, — mondta *Miklós* végre, — háromszor is jártam anyjánál. De most már mindegy, ugys vége mindennek.

— Igen, mindennek vége!

Miklós még mindig fogva tartotta az asszony kezét és sorra simogatta ujjait, mintha egyenkint el akarná tőrdeni.

— Mindennek vége! — ismételték föl-váltva, fátyolozott hangon.

A szegény *Fodor Miklós* egyszerre valami végtelen, halálos elkeseredés vett erőt. Magához vonta az asszonyt és rátette a hatalmas tenyerét puha nyakára, mintha meg akarná fojtani. Az asszony hagyta. Szinte beleigazította torkát az ujjal közé, lenyomta a fejét volt férje vállára.

Az az illat, ami a hajából áradt, elvadtotta *Fodort*.

— Igen, és most hozzá kell mennem ahhoz a rácsoló majomhoz! — nyöszörögte *Erzsi* asszony.

Fodor hirtelen átkarolta az asszonyt és ki-elmelte az alacsony ablakon.

— Mit akar? — kérdezte *Erzsi*, amikor *Miklós* izmos karjában pihent.

Szegény Ursits . . .

— Az aradi mérnök szomorú élete. —

— Az Aradi Nőelőző tudósítójától. —

Arad, május 15.

Jelentettük mai lapunkban, hogy Ursits Lipót aradi származású mérnököt, aki törével halálosan megsebesítette Rohonczy Ilka budapesti trafikost, az éjszaka szabadlábra helyezte a budapesti rendőrség. Teljesen megbízható helyről, ahol ismerik ennek a szerencsétlen szerelmi viszonyának előzményeit és minden fázisát, ma úgy informáltak bennünket, hogy a lapokban megjelent közlemények adatai részben tévesek. Nem felel meg a valóságnak az, hogy Rohonczy Ilka testvérhuga volna Rohonczy Gida ismert mágnásnak. A dolog úgy áll, hogy Rohonczy Gida többször megfenyegette a most megsebzett trafikost, amiért az állandóan testvérhugának adta ki magát és többször feljelentést is tett ellene a budapesti rendőrségen és meg is tiltották a trafikos kisasszonynak Rohonczy Gidával való rokonságának emlegetését, azonban ez a tilalom nem akadályozta meg őt abban, hogy továbbra is mágnás-sarjadék gyanánt szerepeljen ismerősei előtt.

Rohonczy Ilka elszegényedett zsidó családból származott; fiatal korában elég szép, kívánatos volt és ifjúságát ügyesen tudta értékesíteni. Befolyásos barátokra tett szert és állítólag bizalmas ismerősei között, valamikor egy aktív miniszter is szerepelt. Ennek segítségével aztán Budapest egyik legforgalmasabb pontján, az Andrassy ut és Teréz körút sarkán, dohány-tőzsdét tudott szerezni, ami elég szép jövedelmet hajtott.

Rohonczy Ilka az aradi származású Ursits Lipóttal a következőképpen ismerkedett meg. Ursits fiatal technikus korában egy izben bement a trafikba, ahol könyvek között találta az akkor még szép leányt.

— Mi baja van kisasszony? — kérdezte a jólelkű ifju.

— Borzasztóan fáj a fogam — mondta a leány — és nem tudok a holtból elszabadulni, hogy kihuzathassam, vagy gyógyszerrel tétessék a fájó fogamra.

— Ha csak ez a baja — felelte előzékenyen a technikus — akkor azonnal elsietek a gyógyszerházba és hozok fogcseppeket.

Néhány perc múlva Ursits tényleg fogcseppekkel tért vissza, amittől elmúlt a leány fogfá-

— Ej, — tört ki Fodor dühösen. — megérdemled, hogy elpusztulj velem! Ott a szakadás, az jó lesz mind a kettőnknek!

Erzsi nem védekezett. Talán jól esett neki, így, lehupyt szemekkel vitetni magát.

Mikor a kertfalhoz értek, amely alatt a Sebes zuhogott, halkán megszólalt:

— Tudja mit, Miklós, — én visszamennék magához!

— Visszajössz?

— Vissza. Csak erresszen a szobámba. Holnap majd rendet csinállok a vőlegényemmel... Miklós gyanakodva nézett rája.

— Szabadulni akarsz, mert félsz?

— Ej! — kiáltotta Erzsi asszony kicsinylőleg, aztán kezével végig simított Fodor arcán, hogy megmutassa, hogy egy cseppe sem fél tőle.

— Emeljen csak vissza, amíg elkergettem a vőlegényemet, aztán visszamegyek magához, — Abból nem lesz semmi. Az anyád elrontana mindent.

Erzsi ezt maga is valószínűnek találhatta, mert gondolt egyet.

— Jól van, hát csak át öltözködöm.

— Nem! Pongyolában szoktél meg tőlem, gyere vissza pongyolában.

Az asszonynak tetszett az ötlet. Eszébe jutott, hogy mit fognak majd szok odafenn mondani, ha hült helyét találják és halkán kacagni kezdett.

Hanem aztán egyszerre fejét rázta.

jása. A hiszterikus leány örömeiben össze-vissza csókolta a fiatal ember kezét.

Ettől fogva Ursits gyakrabban megfordult a trafikban és ugyilátszik megszerette magát a lobbanékony szívű leánnyal. Egy alkalommal, a mikor estefelé látogatást tett a fiatal ember a trafikban, a leány hirtelen lehuzta a vas rollót és így teljesen egyedül maradtak az üzlethelyiségben. A hölgy ekkor szerelmet vallott lovagjának, aki természetesen nem tudott ellenállni a fiatal nő forró kívánságának.

Néhány hónapig tartott szoros barátságuk és ekkor a férfi látta, hogy veszedelmessé kezd válni a nővel való bizalmas ismeretség. Letette az utolsó vizsgáit és előbb Kolozsvárott vállalt tanári állást, majd szülővárosába Aradra jött és itt kinevezték a fa és fémipari szakiskola tanárának. A leány felkutatatta a férfi tartózkodási helyét Aradon és folyton levelekkel ostromolta.

A fiatal ember Aradon szerelmes lett egy uri családból való szép fiatal leányba és már el is jegyezte. Ugyilátszik ezt megtudta Rohonczy Ilka és egy alkalommal betoppant Ursits Lipótnak a régi Minorita-palotában levő lakására. A férfi ijedten menekült előle, azonban a leány betörte az ajtót és szerelmestére lőtt. A golyó azonban szerencsére nem talált. A hölgyet ekkor elfogták és erőszakkal távolították el Aradról. Ekkor történt, hogy az akkori rendőrbíró kitiltotta őt Aradról, azonban Rohonczy Ilka előkelő barátai segítségével megsemmisítette a kitiltó határozatot. Ettől fogva csaknem minden héten lent volt Aradon és mindenkinek azt híresztelte, hogy Ursits Lipót a vőlegénye, mert a mérnök neki házasságot ígért.

A folytonos botrányok következtében a férfi kénytelen volt lemondani állásáról, felbontotta eljegyzését, elbucszott szülőhelyéről, és az oroszországi Jekaterinoslawba ment, ahol a szibériai vasút építésében vett részt. A leány azonban magán detektívek útján kikutatatta tartózkodási helyét és néhány férfi ismerőset utána küldte a mérnöknek, akit fenyegetéssel arra készítették, hogy jöjjön vissza és vegye feleségül a nőt. A mérnök azután még több külföldi városban bujdokolt, azonban sohasem sikerült teljesen elveszítettnie magát Rohonczy Ilka szeméi elől.

Ursits Lipót néhány évvel ezelőtt visszajött a fővárosba. Az időközben megöregedett és megcsunyult Rohonczy Ilka most még göresösebben

— Nem, mégsem mehetek! Hogy menjek magához? Hiszen már nem vagyok a feleséged!

— Mit akar? Újra elveszem.

— Komolyan feleségül vesz? Adja becsület-szavát!

És míg odafenn javában koccigáltak a menyasszony egészségére, addig Szlankaményi Erzsi, Fodor Miklós karján megindult az erdőben kopogó hámor felé.

Eleintén némán haladtak egymás mellett. Később Erzsi fölkapta az uszályát, aztán vigan, mint az iskolából szabadult gyerekek, szaladtak hazafelé.

Képzelted, mekkora botrány lett belőle! A mérnök itt megszakította az elbeszélést. Megint valami kimondhatatlan revü állomásra értünk, ahol ő hanyattbomlok leszállt.

— Ezt megírhatod! — kiáltott vissza.

Mikor a vonat megint megindult, eszembe jutott valami. Gyorsan kihajoltam az ablakból és Kemény után kiáltottam:

— Hej, Jancsi, ültess föl a nagyapádat! Ez az egész historia nem ér semmit, — képzelenség! — hol itt a lélektani megokolás?

Jancsi tágranyított szemmel bámult reám, aztán a kezével két melléte álló személyre mutatott.

Én teremtom! Fodor Niki volt, karján egy karcsu nővel. Az asszony különben nagyon csinos volt.

ragaszkodott egykori szerelméhez, uton-utfélen megtámadta, a bajuszát kitépte és a legsúlyosabb inzultusokkal illette a szerencsétlen férfit. Ismerősei többször azt tanácsolták neki, hogy végezzen a leánnyal, ő azonban türe az üldözést. E közben idegei teljesen összeroncsolódtak és feldúlt lelki állapotában követte el tegnap cselekedetét. Néhány hónappal ezelőtt levelet írt Aradra egyik ismerősének, elpanaszolta, hogy életét tönkre tette az a nő.

Ursits barátai és ismerősei határozottan állítják, hogy Rohonczy Ilka sohasem segélyezte pénzzel a mérnököt és azok, akik látták Rohonczy Ilkának Ursitshoz intézett több száz levelét, azt mondják, hogy ezekben a levelekben soha sem tett említést a leány arról, mintha ő anyagilag támogatta volna Ursitsot. A levelek súlyos átközadásokat és reprodukálhatatlan istenkáromlásokat tartalmaznak, továbbá komoly fenyegetést arra az esetre, ha a mérnök nem veszi őt el feleségül.

Ursits Lipót különben az ő kálváriáját egy tizenkétoldalas levélben már két nappal a tegnapi végzetes dátum előtt megírta és elküldötte az *Alkotmány* című napilap szerkesztőségének.

Ennek a levélnek minden egyes sora azt bizonyítja, hogy Ursits Lipót ideghajban szenved. Már a levél kezdő sorai értelmetlen s azt az impressziót keltik az emberben, hogy a tegnapi véres esemény hőse beteg ember.

— Én, aki e sorokat írom — így kezdi levelét Ursits Lipót — egy perverz bestia vagyok, aki pedig az utamban áll, az aljas gazember.

Aztán következik a vallomás. Végig a tizenkétoldalas memoárban csupa panasz és vádaskodás. Részletesen elmondja Rohonczy Ilkával való áldatlan viszonyát, amely 18 évvel ezelőtt kezdődött az Andrassy-uti trafikban. Ursits megkedvelte az akkor még fiatal és csinos arcú leányt és sokszori együttlétnék barátság, majd szerelem lett a vége.

Később azonban — írja egy helyen a szerencsétlen ember — perverz hajlamokat fedeztem fel a leányban s ekkor megundorodtam tőle. Szakitani akartam. A leány természetesen hallani sem akart a szakításról, mert ezzel álmai dőltek volna romba és üldözni kezdte szerelmével Ursitsot.

A levél többi része aztán tele van vádaskodással. A szerencsétlen ember hirlapi hajszát, sajtóhadjáratot emleget, melyekbe belevonia a legtekintélyesebb fővárosi lapokat. Megvádolja továbbá a belügyminisztert, aki megváltoztatta Arad város rendőrbírójának határozatát, melyben a leányt kitiltották a város területéről és azzal a váddal illeti Eötvös Károly volt országgyűlési képviselőt, hogy ő írta meg a Pesti Hirlapban annak idején az aradi botrányokat.

Eötvös Károly tudósítónk előtt ekként nyilatkozott:

— Sok bajos dolga volt annak a szerencsétlen Rohonczy Ilkának. Árva lány volt. Féradhatatlan a munkában. Emlékszem, hogy egy ügyében csakugyan eljárám. Esztendő előtt történt, hogy a pénzügyi hatóság, valami csekélység miatt, megvonta tőle a trafikengedélyt. Abbáziai asztaltársaságom tagjai, jóbarátaim, kértek a közbenjárásra. Mást nem tudok. Ursitsot nem ismerem.

TANÜGY.

(—) Az „Aradvidéki Tanítóegyesület” igazgató-választmányának tagjait az 1912. évi május hó 18-án d. u. fél 5 órakor az egyesületi helyiségben tartandó ig. választmányi ülésre ezennel meghívjuk. Az elnökség.

Elpusztult falvak.

— Az erdélyi vihar rombolása. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Marosvásárhely, május 15.

Berezstelkén a pusztulás minden emberi emlékezetet fölülmul. *Háromszáz ház közül csak tíz maradt épen, a többi mind romban hever.* Kedden délután egy század katonaság érkezett a faluba. A kár több millió korona. A halottakat ma temetik. A Bánffy-kastély teljesen rombadólt és a park évszázados fái tövestől ki vannak tépve, a házakat pedig valósággal fölfordította a vihar. Az orkánnak négy halottja és tizenhét sebesültje van. A nép a rémülettől még nem tért magához és kétségbeesve jár-kezel az utcán. Ma utászok érkeztek a községbe.

Hasonló nagy a rombolás *Kisfűlöpös* községben is. A gazdasági épületek mind romban hevernek.

Táncs községben a református templom tornyát a ciklon ledobta és a harang összetört.

A vihar *Sóvárádon* husz épületet pusztított el és a református templom tornyát leszakította. A siklóhegyesi erdőt ötszáz holdas területen kopárrá tette.

Miházán a kolostort, a templomot és száz épületet rombolt szét. Négy embert a lezuhanó gerendák agyonütöttek.

Péterlakról a lakosság elmenekült, a fél falu megsemmisült és az otthonmaradtak a katonaság által vitt ponyvák alatt laknak.

Hasonló pusztítás volt *Jobbágytelken*, *Hodoson*, *Deményházán* is. A katonaság éjjel-nappal munkába van. A kár eddig kiszámíthatatlan.

Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök ma délben megjelent a belügyminisztériumban, hogy az erdélyi vihar katasztrófájáról meghallgassa a beérkező jelentéseket. Mindenekelőtt *Bethlen* Balázs, Szolnok-Dobokavármegye főispánja jelent meg a miniszterelnök előtt és részletes jelentést tett a vármegye községeiben okozott kárról. Lukács László ezután a kabinetiroda utján kimerítő jelentést tett öfelségének. A miniszterelnök intézkedett, hogy a segélyül szolgáló összegeket a katasztrófa által sújtott községeknek megküldjék, egyúttal elrendelte a károk felbecsülését. József főherceg táviratilag kétezer és a kormány is kétezer koronát küldött.

VÁROS ÉS MEGYE.

Andrényi báró építkezik. Andrényi Károly báró Petőfi-utcai hatalmas vasáruraktárát ki akarja bővíteni és egy új raktárépületet építtet az eddigi mellé. Az építési bizottság arra kötelezte Andrényit, hogy a tervezett új raktárépület ugyanolyan homlokzattal építtesse, mint a már meglévő. Andrényi Károly báró tiltakozott ez ellen a megszorítás ellen és a tanács ma fel is oldotta a tilalmat. A báró olyan stílusban építtet, aminőben akar.

A Bohus palota építése. Megirtuk, hogy *Bohus* Lajos báró Atzél Péter-utcai háza helyére hatalmas bérpalotát építtet. A báró építész Bódy Bódog most azt kérte, engedjék meg, hogy a Rövid-utcát az építkezés tartamára elzárhassa és ott építési anyagokat rakhasson le, mintán erre sem a Zrínyi, sem az Atzél Péter-utcában nincsen hely. A lebontásból eredő anyagokat pedig az Atzél Péter-utcai kapun át akarja elhordatni az építész. A közlekedési bizottság ma mindkét kérelmet teljesítette, de kikötötte, hogy a Rövid-utcában levő, máshonnan bejáráttal nem bíró bérházakhoz a szabad közlekedést köteles biztosítani az építési vállalkozó.

A III. ker. polgári kör, ez az eleven életet élő társaskör, mely feladatául a III. kerület lejlesztésén való munkálkodást tűzte maga elé, 1912. május hó 19-ére, vasárnap d. u. 3 órára fontos értekezletre hívja tagjait. Az értekezletet a kör ujonnan nyílt és szépen berendezett Illés-utca 75. szám alatti saját helyiségében tartják meg és az elnökség ezután közhírré teszi, hogy a

helyiség naponként egész napon át a tagok rendelkezésére áll. A vasárnapi értekezleten a város közgyűlését foglalkoztató és a III. kerület polgárait közelről érintő kérdések — elsősorban a vágóhid áthelyezésének kérdése — kerülnek megvitatás alá.

Székely Mihály aradi repülése.

— A pünkösdi repülő nap. — Aradiak is felszállnak. —

— A. Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 5.

E hó 26-án, pünkösdi vasárnapján, nagyszerű látványosságnak lesz színhelye a Csála melletti löversenyter. *Székely* Mihály, a legelső és legkiválóbb magyar géprepülő mutatja a magyar aviatika kiváló fejlettségét.

Mert a magyar aviatika komollyá lett. a magyar aviatikusok nemcsak gurulnak, de repülnek is, ugyszólván kivétel nélkül. Elhallgatott a lekiacsinálás, megszűnt a lesajnálás, amióta a rákosi hangárokhoz azért tolják ki a gépeket, hogy a magyar repülők vigan és büszkén szeljék velük a levegőt.

Székely Mihály, *Kvasz* András, *Prodán* Guidó, *Lányi* hadnagy, *Horváth* tanár, *Szalalay*, *Teleki* Tibor gróf, ezek jutnak hamarjában az eszünkbe, amikor a repülő magyar aviatikusokról beszélünk. A magyar aviatika kezd kinőni a gyerekcipőkből, bámulatosan rövid idő alatt *Prodán* Abázia-Fiume közt átröpülte a tengert. *Lányi* hadnagy a Balaton egyik partjáról a másikra repült, mind olyan teljesítmények, amelyekre egy-két év előtt még senki se mert gondolni.

De valamennyi között messze kimagaslik *Székely* Mihály, akit bátran állíthatunk *Paulhan*, *Wright* és társaik mellé. Ez a fiatal ember, aki megtette a budapest-győri, majd a budapest-bécsi utat, aki órák hosszat tartózkodik a levegőben, az európai konkurenciában is diadalmasan megállja a helyét. *Székely* Mihály nem tartozik a közepes repülők közé. Diadalmas mestere ő a levegőnek, aki teljes biztossággal uralkodik gépén és megmutatja, miként győzi le az ember a levegőt.

Székely Mihály nagyszerű tudását a külföld is honorálja. A jeles magyar aviatikust a német géprepülők szövetsége meghívta a Németországban ez év augusztusában rendezendő körrepülésben a részvételre és *Székely* jelenleg is Berlinben tartózkodik a részletek megbeszélése végett. Az aradi repülést ez a *Székely* Mihály rendezi, aki sorra fogja járni a nagyobb vidéki városokat.

A pünkösdi repülést nem szabad a tavalyi *Csermák*-féle kudarcral végződött mutatványhoz hasonlítani. *Székely* például utast is visz magával és azon kívül *mutatványos repülést produkál*. A közönség érdeklődése és kíváncsisága első helyen az *utas repülések* iránt nyilvánul meg: *Székely* Mihály igen csekély díj mellett, többeket visz föl magával a levegőbe. Bizonyos, hogy jelentkezők bőven lesznek, s igen sokan akadnak, akik vállalkozni fognak arra, hogy a légi utazásnak izalmában, s nem mindennapi érzésében részüik legyen. A közönség köréből egy aradi újságíró és egy aradi urileány már vállalkozott arra, hogy föl szálljon *Székely*lyel. A vidékről tömegesen érdeklődnek a pünkösdi repülőnap iránt, s a napokban már előjegyzéseket is elfogad az intézőség, mindenesetre célszerű, ha különösen a vidéki közönség, már jó előre intézkedik a jegyek lefoglalása iránt, mert későbbben olyan torlódás áll be, hogy a jegyek továbbítását alig lehet eszközölni.

A kiváló és híres pilóta a legvakmerőbb produkeciókat fogja bemutatni a közönségnek. Nem őt, vagy tíz percig tartózkodik a levegőben, mint *Csermák*, hanem huzamosabb ideig, közben pedig bámulatol, meg sohsem látott látványos mutatványokat végez. Érdekes, hogy Aradról *Székely* Mihály már egy sereg levelet kapott s abban már előjegyztetik magukat az utazásra. *Fadas* Jenő, aradi honvédszár főhadnagy lesz az első, aki *Székely* Mihálylyal fel fog szállani a levegőbe. Valószínű, hogy a kiváló pilóta már a verseny előtt egy-két nappal megérkezik Aradra, hogy a terepet megvizsgálja és esetleg próbarepülést is tart.

Meghalt a dánok királya.

Távírat-tudósítás

Arad, május 15.

Ma reggel *Hamburgból* távirat érkezett, amely azt jelentette, hogy ott meghalt VIII. Frigyes, a dánok királya. A távirat, amely a hirt tudatta, így szól:

A dán király, aki tegnapelőtt óta átutazóban itt időzik, múlt éjjel szívszélhűtésben hirtelen meghalt.

Később érkezett táviratok a következő részleteket adják a király halálának körülményeiről.

Halál az utcán.

Hamburg, május 15. Frigyes dán király hét-főn este *Nizzából* jövet, ahol érmegmeszedése ellen gyógyulást keresett, feleségével és gyermekeivel, *Dagmár* és *Tira* hercegnőkkel és *Gusztáv* herceggel érkezett *Hamburgba*, ahol *Kronberg* gróf néven szállt meg. A dán király tegnap rendkívül jól érezte magát. Este tíz órakor, épen úgy mint máskor, kísérő nélkül sétára indult. A *Hamburger Hof* nevű szálló közelében, a hol a királyi pár lakott, a király hirtelen rosszul lett és eszméletlenül vitték egy automobilba, melyen, mint-hogy az utközben az elhunyt beteget nem ismerték föl, kórházba vitték. A szállóban föltűnt a dán királynak hosszas elmaradása s a király kísérői három órakor reggel a szálló igazgatójához fordultak s vele tanácskoztak arról, hogy mit tegyenek. Az ötletük támadt, hogy elküdenek a *mulatóhelyiségekbe*, mert azt hitték, hogy a király talán jókedvében e helyiségek egyikébe ment mulatni. Miután ez a nyomozás eredménytelen maradt, a rendőrséget értesítették a király elmaradásáról. Rendőrök indultak el azonnal a város minden irányába s e közben eljutottak a tengerész-kórházba is, ahol a király holttestét megtalálták. Még az éjszaka folyamán a szállóba hozták a király holttestét.

A halálhír, amelyet *Hamburgban* a lapok külön kiadásai terjesztettek el, az egész városban a legnagyobb részvétet keltette. A király gyakori, szívesen látott vendége volt a városnak. A halál hírére a városházára és más középületekre gyászlobogót tűztek ki. A dán főkonzul és a hamburgi szenátus elnöksége kora reggel megjelentek a szállóban. A királyi család rokonságát és az uralkodókat táviratilag értesítették a dán király hirtelen haláláról.

Kopenhága gyásza.

Kopenhága, május 15. A király halálának hírére korán reggel tudták meg és ez mindenütt nagy izgatottságot keltett. Délelőtt kilenc órakor az ujságok külön kiadásai közölték a hirt. A halálhír meglepte a nagy tömeget, mert csak a beavatottak tudták, hogy a király, aki néhány hónappal ezelőtt súlyosan megbetegedett, azóta nem tudott fölépülni és *mostani utján is orvos kísérte*. A város és a kikötő tele van félarbóca rúgással, zászlókkal, a templomok harangjai megkondultak és az iskolákat bezárták. Ma délelőtt miniszteri tanácskozás volt, amelyen elhatározták, hogy a *Danebrog* hajót *Lübeckbe* küldik s onnan páncélos hajó kíséretében hazahozatják a király holttestét.

VIII. Frigyes élete.

VIII. Frigyes, aki édesapjának, IX. Keresztélynek negyvenhárom évi uralkodása után, ennek 1906. január 29-én történt halálával jutott a dán trónra, 1843-ban született a *Guie* nevű kisszerű palotában. Anyja a hessenkasszeli tartománygróf *Karolina* Lujza nevű leánya volt. Frigyes herceg igen szűkös viszonyok közt nőtt föl testvéreivel szülei házában. *Leánytestvérei maguk varrják a ruhájukat*, mert apjuk, a későbbi dán király csaknem egészen a tábornoki fizetésére volt utalva. Természetesen egyszerre megváltoztak a viszonyok, amikor a tábornok elfoglalta a dán trónt. Frigyes nőtestvérei közül később *Alexandra* *Karolina* VII. *Edvárd* angol király felesége lett, *Dag-*

már hercegnő pedig, mint III. Sándor felesége, az orosz trónra jutott. Thyra hercegnő a kumberlandi herceg neje. Öccsei közül I. György a görög trónra került. VIII. Frigyes 1906. január 30-án proklamálták ünnepiesen dán királyi. 1869-ben nősült meg: felesége Lujza svéd hercegnő. Legidősebb fia Keresztély Károly Frigyes 1870-ben született: ő követi most atyját a trónon, akinek felesége Alexandrine meklenburgi hercegnő; második fia Hakon néven norvég király.

A magyar kormány részvéttávirata.

Lukács László miniszterelnök a magyar kormány nevében Grewenkop Sastenskiöld bécsi dán követhoz a következő részvét táviratot intézte:

„Mélyen megdöbbent az a gyászos csapás, amely a dán nemzetet és a királyi családot felséges uralkodójának halála által érte. Indítva érzem magamat, hogy a magyar kormány nevében mély és őszinte részvéteimet fejezzem ki Nagyméltóságodnak, egyúttal kérem Nagyméltóságodat, hogy kormányának részvétünk kifejezését tolmácsolni sziveskedjék.”

Öngyilkos bankigazgató.

— Egy sajtópör következményei. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése)

Budapest, május 15.

Ma éjjel Budapesten öngyilkos lett egy szabadkai bank igazgatója. Az öngyilkosság oka valószínűleg az a sajtópör, amelyet tegnap tárgyalt a szegedi esküdtszék s amelyben a bankigazgató, mint vádlott, szerepelt.

A szabadkai klerikális lapban, a *Bácskai Napló*-ban 1911. január huszonnyolcadikán antiszemita cikk jelent meg, amelyben Kalmár Jenő munkásbiztosító pénztári igazgatóról a legképtelenebb rágalmakat írta meg, de leginkább azért támadta, mert zsidó. Kalmár sajtópört indított, a cikkért Singer Ernő bankigazgató vállalta a felelősséget.

A pör a szegedi esküdtszék elé tartozott s tegnap tárgyalták.

A tegnapi tárgyaláson Singer Ernő kijelentette, hogy nem ő az antiszemita cikk szerzője, hanem Klein Adolf dr., főorvos, szabadkai zsidó hírközlési elnök. A támadás története az, hogy a szabadkai munkásbiztosító pénztár megvonta három orvosától a megbízást, köztük Dömötör Miksa doktortól is. Ez kétségeesésében Klein Adolf főorvoshoz fordult, hogy mit tegyen. Klein azt a tanácsot adta neki, hogy meg kell támadni a pénztár igazgatóját a klerikális lapban. A támadó cikket a főorvos egy kávéházban lediktálta Dömötörnek, aki Singert kérte meg arra, hogy a lapban helyezze el. Mivel a cikkben olyan kitételek is voltak, amelyek a zsidóknak a városból való kipusztítására ösztönöztek, Singer lemasolta a cikket és ezeket az erős antiszemita kifejezéseket kihagyta.

A vizsgálat során a főorvos, mint büntárs került a pörbe. A tegnapi tárgyaláson azonban nem hoztak ítéletet, mert úgy Szinger, mint Klein dr. bocsánatot kértek az igazgatótól. Amint hazatértek, Singert gúnyolni kezdték ismerősei, Klein dr. pedig heves szemrehányásokkal illette, mert őt elárulta. Ez roppant idegessé tette Singert, aki ma elutazott a városból.

Este féltizenegy órakor Szabadkáról Budapestre érkezett és a József főherceg szállodában vett lakást. Alig időzött néhány percre a szállóban, midőn a szálloda személyzete gyors egymásutánban három lövést hallott. Feltörték a szobáját, ahol vérben fetrengve találták Singer Ernőt, aki revolverével háromszor magára lőtt. Haláluként szállították a kórházba.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Délután: *Robinson Crusoe*, énekes színmű. Este: *Szevillai borbély*, opera. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelleléptével.

Péntek: *Crispinó és Parasztelecsület*, operák. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelleléptével.

Szombat: *Tosca*, opera. A 40 tagból álló olasz gyermek opera-társulat vendégfelleléptével.

Vasárnap: Este: *A nemzetes asszony*, új színmű.

* A debreceni szintársulat vendégjátéka.

A kis grófnban vendégszerepelt másodszor és bucsuzott is egyszersmind a kitünő debreceni művészgárda. A tegnapi nagy sikerű bemutatkozás nyomán fokozott érdeklődés mutatkozott a mai előadás után és a vendégek briliáns játéka teljes mértékben kielégítette a szépszámú közönséget. Ismét a pompás összjáték dicséretével kezdetük beszámolóinkat. Egybevágó, egymás sikerét kiegészítő előadást láttunk, amikor nem vetélykedik egyik a másikkal, hanem közös erővel, legjobb tehetséggel egyedül a sikerért küzdenek. Z. *Szeighoffer* Vilma a szó-szoros értelmében excellált Dorothy szerepében. A Daphnis és Cloe románcot a legbriliánsabb technikával, nagy tetszés mellett énekelte és a zajos ovációk méltán jutalmazták a nyújtott gyönyörűséget. *Borbély* Lili ma decens játékaival aratott impozáns sikert. A bájos szubrett hamarosan nyert csatát az aradi publikum kegyei felett. Ma már belépőjénél zajosan megtapsolták és a tetszés és ováció végig kitartott mellette. A szerep komoly jeleneteiben is teljes illúziót keltett, éneke, táncja pedig minden dicséretre érdemes. A kis grófn *Falussy* István a debreceni társulat egyik legkiválóbb tagja játszotta, a legnagyobb tetszés kísérte minden ének számát, és még sokáig fognak beszélni Falussy gyönyörű hangjáról és perfect énekművészetéről. *Kassay* Károly elegáns ezredese előkelő tonust adott az egész előadásnak. *Máthé* ma is ünneplés tárgya volt Zápolya szerepében, *Ligeti* (Kocsonya) és *Guthi* Sarolta (Csibrákné) nálunk szokatlan tulzással igyekeztek hatást kelteni. *Mártonfalvy* karmester fényes tehetsége ma is zajos elismerésre talált. A debreceni szintársulat két napos vendégszereplése a legszebb emléket hagyja maga után és ha a két társulat között gyakorabbi lesz a kölcsönös vendégszereplés, a debreceni művészek itt mindig örvendetes viszontlátásra számíthatnak. H. G.

* Szendrey Mihály tréfája Debrecenben.

Egy debreceni újságíró nagy elragadtatással ír arról, hogyan fogadták a hajduk szép városában Szendrey Mihályt és társulatának néhány tagját. Még megsem érkeztek — írja — már is szívszorogva álltuk körül a perrott s ideges türelmetlenséggel lestük, mikor is robog befelé az Arad felől csatlakozó pesti vonat. Persze, elsőnek a „direktor” szállott le, szürke mosolyával, melynek melegében mindig ott szunnyad egy elmondandó vicc, vagy aktuális adoma. Alig hogy kiszáll, el is süti:

- Hallottátok, hogy Szajolnál „karambol” volt?
- Hogy-hogy?!
- Az aradiak összeütköztek a debreceniekkel.
- Hol?
- A pályaudvaron.

Ugyanis a két vonat itt kap csatlakozást s mind a két társulat itt várta vonatját. Persze lett nagy „hurá” és „éljen”-zés s egy percre „történelmi jelentőségű”-vé emelkedett a csendes kis sstenháta-megetti állomás. Már-már veszedelmes családi tragédia lett, ha a vonatok be nem robognak. Mert a két direktor oly szenvedéllyel udvarolt a — másik feleségének, hogy a jelenlevők a legkétségbeesettebb reszketéssel lesték, vajon melyik szerződött el a másik nejét primadonnának. Szerencse, hogy az a bizonyos „pontos vasuti

idő” elérkezett s a két társulat, kiki a maga útján haladt előre s így 7 óra 6 perckor szerencsénk volt az aradiakat keblünkre ölelni — elméletileg.

En mindjárt meg is interjúvoltam Szendrey Mihály színigazgatót, akiről országszerte az a hír van elterjedve, hogy Debrecenben telket vesz és házat épít magának, a Cecilia-telepen.

— Hol olvastad te ezt a számariságot?

— A lapokban.

— Hát akkor ott is épül fel a házam — a lapokban.

— Ami nem egészen igaz, mert ha jól tudok a csillagomból jövendőlni, itt Debrecenben is lesz két — zsufolt háza.

* **Az Aradi Zenede hangversenye.** A járvány miatt elhalasztott zene-estélyt az Aradi zenede e hó 18-án szombaton d. u. fél 5 órakor tartja meg a Fehér Kereszt nagytermében. A zene-előadásokat követő lánchoz a zenét a katonai zenekar fogja szolgáltatni.

* **Robinson Crusoe.** Csütörtökön délután a kis gyermekek örömnépe lesz. A színház igazgatósága, hogy kedvezzen az apró emberkének, előadja Robinson Crusoe énekes színjátékot. Az előadás délután fél négykor fog kezdődni.

* **Novák Irén jubileuma.** Novák Irén, a legközvetlenebb hangú és nagy talentumu magyar színésznő egyike. Most Novák Irén jubilál: tíz hosszú év telt el azóta, hogy ő Aradon mint kezdő bontogatta szárnyait, tíz hosszú év telt el s ma Novák Irén nemcsak az aradi társulatnak, de a magyar művészetnek is büszkesége. E hó 19-én vasárnap este jubilálja meg tízéves aradi színészetét s akkor Géczy István darabjában, a *Nemzetes asszony* címszerepében lép fel. A jubiláló est egyúttal premier-est is lesz s ezen Géczy István is részt vesz.

* **Az olasz gyermekopera vendégszereplése.** Csütörtökön reggel érkezik Aradra a 40 tagból álló olasz gyermekopera-társulat, a milánói *Compagnia d'Opera Italiana*, hogy háromnapos vendégjátékukat megkezdjék. A társulat már régebbi idő óta van Magyarországon, bejárta az ország több városát s mindenütt sikerrel vendégszerepelt. Legutóbb Szegeden játszott a társulat csudálatosan nagy siker mellett, zsufolt házak gyönyörködtek a kis művészek játékaiban és énekeiben. Első fellépésük Aradon csütörtökön lesz, amikor az opera-buffó egyik kiváló, közel száz éves termékét, *A szevillai borbélyt* G. Rossini legsikerültebb művét adják elő. — Az olasz gyermekopera pénteken második fellépésükkor a *Parasztelecsület* és *Carmennek* a Torreador-jelenetét adják elő. Szombaton bucsuznak a kis művészek s ekkor *Toscat*, Puccini remekét adják.

* **Kölcsönkönyvtár.** *Kerpel* Izsó ajánlja 100.000 kötetes kölcsönkönyvtárát és zeneműkölcsonzó intézetét. Pontos kiszolgálás vidékre is.

* **Anatole France; a Pinguinek szigete,** már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társánál*

* **Az első magyar film az Apollóban.** Az Apolló-színház mindig respektálta a publikumának kívánságát s talán ezért sikerült rövid idő alatt jöhírnévre szert tenni. Ezt csak azért említjük fel, hogy dokumentáljuk az Apolló-színház előzőkenységét, amelylyel az első magyar film színrehozásáért jellemezni lehet. Az igazgatóság, épen a közönség kényes izlésére való tekintettel, nem mert lekötni a magyar filmgyár első produktumát, félve attól, hogy a képen nagyon is észrevehető lesz a kezdet fogyatékoságai, most azonban, hogy a film megállta a tűzpróbát s az igazgatósághoz több levél érkezett abban az irányban, hogy az „Egy csók története” című képet tüzze műsorra, készséggel sietett megszerezni az első magyar filmet s szombattól kezdve az Apolló-színház minden előadásán vetíteni fogja. A pompás mozarab főszerepeit Vendrey, Tanay, Mészáros Giza és Csontos Gyula, a legjelesebb fővárosi színészek játsszák. Az első magyar filmmel egyidőben egy szenzációs detektívdrámát is be fog mutatni az Apolló-színház. 177

* **Fokról-fokra.** (Az Uránia szenzációs társadalmi drámája.) Sikerről-sikerre tart az Uránia. Egyik fényes műsort a másik követi, nehézzé tevé-

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— — — — 151
Nyomda	— — — — 151

annak megállapítását, hogy melyik darabot illeti nagyobb dicsőség. A nagyszerű magyar premier után, csütörtökön ismét eseményszínhelye lesz az Uránia. Roberts Bracconak, a kiváló olasz színművésznek Fokról-fokra című szenzációs tárgyú, bravuros rendezésű szerelmi drámája kerül színre. 175

* **Ünnepi műsor az Apollóban.** Áldozócsütörtökre való tekintettel az Apolló-színház elsőrangú ünnepi műsort mutat be. Színrekerül többek között a csütörtöki műsoron egy háromfelvonásos drámai kép, amelyet Berlinben az erősebb jelenelek miatt betiltott a rendőrség, bár a kép nem frivol, csak realisan világítja meg egy szegény leány megható történetét. A cselekményt igazi bravúrral dolgozta fel a jőveví szerző. A pompás erkölcs drámát, amely sokban hasonlít a Züllés utján című emlékezetes képre, pénteken is bemutatja az Apolló-színház. 177

* **A pesti riporter.** (Vasárnap játszik az Urániában.) Egész Budapest Fröhlich Jánosnak, az Az Újság kiváló riporterének mozidarabjáról, A pesti riporterről beszél, melynek címszerepét maga az illusztris újságíró játszotta el. Az eseményszámba menő újdonságot megszerezte az Uránia és vasárnap bemutatja az aradi közönségnek. Nagy megtiszteltetésben is lesz része a bemutatónapján az Urániának, amennyiben a premierre lejön Fröhlich János is. Lejövételét Horovitz Gusztáv kollégánkhoz, az Uránia igazgatójához küldött alábbi táviratában jelenti be: Vasárnap délben gyorsan jövök, köszönet szíves meghívásért. Fröhlich. 175

* **Egy csók története az Urániában.** Pénteken és szombaton műsoron tartja az Uránia Egy csók története című magyar mozgóképfényképet, melyet rendes új műsora keretében kétórás előadásban mutat be. 175

A Titanic hóhérai.

Szenzáció a londoni tárgyaláson. — Távirati tudósítás.

London, május 15.

Nagy izgatottságot okozott a Titanic-bizottság tegnapi ülésén Lord-nak, az angol amerikai „California” hajó kapitányának kihallgatása. Lord elmondja, hogy a végzetes nap reggelén a California dróttalan táviró összeköttetésben volt a Titanickal és közölte vele, hogy *hal jéghegyet látott.* Vallomása során azt is elmondja, hogy a katasztrófa éjjelen egy hajó fényét látja, de a hajó nem lehetett a Titanic.

Sir Rufus Isaacs: Hát akkor mondja meg, hogy melyik hajóé lehetett?

— Azt nem tudom!

Isaacs: De hisz az lehetetlen, önnek tudnia kell, hogy milyen hajókkal találkozott!

Lord erre a kérdésre mélyen hallgat, majd folytatja s elmondja, hogy az a hajó, amelynek fényét látta, *öt tengeri mérföldre volt a Californiától.*

Ezután a California egyik tisztjét hallgatták ki, aki szenzációs dolgokat vallott. Elmondja, hogy a hajóról, mely legfeljebb 7—8 mérföldnyire lehetett a Californiától, vészjelként egy fehér rakétát bocsátottak fel. Jelentette a dolgot a kapitánynak, aki a következőket válaszolta:

— Biztos ön abban, hogy amit látott az fehér rakéta, a legnagyobb veszély jele volt?

— Igenlőleg válaszoltam, mire a kapitány kijelentette, hogy értesítem, ha még valami történik. Ezzel nyugodtan lefeküdt és semmi más utasítást nem adott. Egy óra tizenöt perckor jelentettem neki, hogy *újabb öt vészjelt* láttam. Erre azt felelte a kapitány, hogy *„nem törődik vele, ez nem okoz neki gondot”* és *nyugodtan aludt tovább* anélkül, hogy a veszély-

ben levő hajónak segítségére sietett volna. Ha akkor a Titanic felé megyünk, mindenkit megmenthettünk volna.

Londonból táviratozzák: Néhány német hajóstársaság a Titanic utasainak megmentése s a hullák kihalászása körüli munkálatokért, mitűn hajóikat e miatt idő és anyagi veszteség érte, kártérítést számított fel a Wihte Star Line-nek. Az angol hajóstársaság ma kijelentette, hogy a munkálatokért semmiféle kártérítést nem fizet.

Intimitások Frigyes dán királyról.

Az elhunyt dán király 1906-ban, 63 éves korában lépett a trónra. Uralkodása alatt a királyi család még sokkal zárközöttabb életet élt, mint Keresztély idejében. A királyné akkor érezte magát a legjobban, ha cigarettázva kedvence témájáról, a betegápolásról beszélgethetett egyik udvarhölgyével, Ahlefeldt grófnővel. A király élénk temperamentumu volt, ellentétben atyjával, kinek nyugodtsága híressé vált. VIII. Frigyes gyorsan beszélt, mozdulatai is mindig élénkek voltak. Naponként nagy sétákat tett leányaival a királyi palota parkjában, de a hercegnők alig tudtak lépést tartani gyors járásu atyjukkal. Mindig arra törekedett, hogy minél több emberrel ismerkedjék meg, hogy tapasztalatai alapján önálló véleményt alkothasson az emberekről és dolgokról. Nagyon szerette ismerőseit otthonukban váratlanul meglepni.

Mikor még trónörökös volt, boldog házaseletet élt feleségével. A trónörökösne egész életét családjának szentelte. Gyakran diákokat látott vendégül a trónörökös palotájában s ilyenkor a késő éjjeli órákig elönelgetett velük. Trónörökös korában majdnem minden évben felkereste az elhunyt király Bécsét s gyakran időzött Budapesten is. Utoljára 1910. október 29-én látogatta meg az osztrák fővárost. Budapesten megtekintette VIII. Frigyes a parlamentet, ahol véletlenül épen heves vita folyt. Mikor elhagyta a karzatot, elmondotta a kormány egyik tagjának, hogy egész testében remegett, mert attól félt, hogy a képviselők közt tetlegességre kerül a sor.

Az elhunyt királyról számtalan anekdota kering. Egy alkalommal a charlottenlund-i kastély közelében megszólított egy nevelőnőt, aki két ikergyerekekkel játszadozott s megkérdezte tőle, hogy kiké a gyerekek.

— Ez nagyon különös kérdés! — felelt angolul. — Nem tudnám, hogy miért érdeki az magát?

A király mosolyogva válaszolt:

— Nagyon sajnálom, hogy kérdést intéztem önhez, anélkül, hogy bemutattam volna magamat.

Ezzel udvariasan megemelte a kalapját és folytatta:

— Frigyes király vagyok, a nővérem pedig Alexandra, Anglia királynéja!

Mikor aztán a nevelőnő ijedten válaszolt a kérdésre, a király üdvözlését küldte a gyerekek szüleinek.

Más alkalommal német turisták szólították meg a kastély előtt.

— Nem tudná kérem megmondani, — kérdezte az egyik turista — hogy lehetne bejutni a királyi kastély parkjába?

— Szerencsájük van! — felelte a király. — Nekem véletlenül van egy kulcsom!

Azzal bevezette a társaságot a parkba s udvariasan kalauzolta őket. A turisták igyekeztek dánul beszélni, de a király látva, hogy nehezkre esik az idegen nyelv, németre fordította a társalgást. A kíváncsi

turisták csak később tudták meg, hogy ki volt udvarias ciceronéjuk.

Egy manőver alkalmával a király egy zászlóaljat vezetett. A zászlóalj egy dragonyos ezred támadta meg. A gyalogosok csak reggel hét órára várták a támadást, de a dragonyosok már reggel négy órakor támadták meg attakal őket. A gyalogosok visszaverték ugyan a támadást, de egy dragonyos csapat elfogta a még alvó királyt.

Apjának, a népszerű IX. Keresztélynek, Európa apósának a szellemében, VIII. Frigyes is barátságos és jóságos igyekezett lenni a nép körében. Jellemző ebben a tekintetben ez a mulatságos kaland, amelyben uralkodásának első évében volt része. A királyi család vadászaton volt az ország északi részében. A társaság épen reggelinél ült, amikor két cigánygyereket vettek észre, akik tágranyilt szemmel bámészkodtak, főként Frigyes királyra. A király érdeklődését annyira felkeltette a két purdó, hogy amikor vége volt a reggelinek, cselédjével együtt követte őket az erdő belsejébe, a cigány-tanyához. Nagy élénkség támadt. A vajda sorba állította a család összes tagjait és azután mély alázattal üdvözölte az uralkodót. A cigányok azután anélkül, hogy felszólították volna őket, disz-előadást rögtönöztek a királyi család előtt. A vajda a király elé állt és komoly ábrázattal egy hosszú mondókába fogott. Elpanaszolta, hogy nekik nem szabad hosszabb ideig Dániában tartózkodniok és így nem is fejthetik ki összes művészetüket, ami rájuk nézve érzékeny anyagi károsodást jelent. Azután előhuzott egy hivatalos irást, az erre vonatkozó rendeletet és arra kérte az uralkodót, hogy sajátkezű aláírásával engedje meg nekik, hogy háborítlanul járhasanak az országban előadásokat tartani. A cigány-ezzel fejezte be a szónoklatot:

— Kérésemmel egyenesen önhez fordulok, aki leghatalmasabb ur az országban.

A király mosolygott, de az aláírást megtagadta, mire a vén cigány csodálkozva kiáltott fel:

— Hát nem maga a legnagyobb ur az országban?

A király erre már hangosan nevetve adta meg a választ.

— Azt csak maga hiszi!

Azzal kiadta a rendeletet a vadászat folytatására. A cigány elégedetlenül nézett a távozók után. Később azonban a király mégis megmutatta jóindulatát a cigányok iránt. Utasította a hatóságot, hogy tegyen valamit az érdekükben. Nemsokára meg is jött az engedély, hogy még egy hónapig tartózkodhatnak az országban.

Nem érdektelen, hogy a most özvegyé lett Lujza királyné Európa egyik leggazdagabb asszonya. Nagyatyjától, Frigyes hollandiai hercegtől, ugyszintén apjától, V. Károly svéd királytól tetemes összeget örökölt s vagyonát házassága után szerencsés vállalatokkal gyarapította.

SPORT.

+ **Három football mérkőzés.** Élénk football élet nyilvánul meg ma délután az AAK. sporttelepén. Délután 2 órakor a klub második csapata revans mérkőzést ad az Aradi Testgyakorlók Köre II. csapatának. Biró Bogván Károly AAK. Fél négy órakor a Temesvári Atletikai Klub old-boys csapatát látja vendégül az AAK. old-boys csapata. A football nap befejező mérkőzése délután háromnegyed 5 órakor kezdődik. Az AAK. I. csapata, mely az utóbbi hetekben értékesnél-értékesebb eredményt mutatott fel, mérkőző ellenfelétől látja a Temesvári Kinizsi Sport Egylet csapatát, melyet legutóbb az Aradi Torna Egylet

csapata csak 2:0 arányban volt képes legyőzni. Mindhárom mérkőzés a következő belépő díjakkal tekinthető meg: Tribün ülőhely 80 fillér, Diákjegy 20 fillér. Jegyek a versenyek színhelyén a Török Gábor-utcai sporttelepen válthatók.

A léggeröpített banditák.

— Bonnot társainak halála. —

Tévirati tudósítás

Páris, május 15.

Lapunk legutóbbi számában budapesti tudósítónk telefonjelentése alapján részletesen ismertettük a párisi rendőrségnek Garnier és Vallet apacsok ellen intézett ostromát. Az apacsok Vogent du Marneban egy villában torlaszolták el magukat, úgy, hogy a kivonult rendőrség és katonaság kénytelen volt a villát felrobbantani, hogy kézrekeríthesse Garniert és társát. Ma reggel négy órakor folytatták az éjjel abban hagyott ostromot. Ma egy melinit bombával felrobbantották a villát és a robbanás után az ostromlók rohamra mentek a ház ellen. Megtalálták Garnier és Vallet banditákat. Garnier halott. Vallet súlyosan megvan sebesülve. A banditákat automobilon Párisba vitték. Vallet utközben Páris felé meghalt. A két holttestet a morgueba szállították.

A hajnali ostromról ezt jelentik: Az utolsó robbanás nagy pusztítást okozott. A robbanás után azonnal heves puskatüzelést indítottak a ház ellen és az ostromlók végül minden oldalról rohamra mentek. Garnier és Vallet, akik matrácok közé voltak burkolva, revolverrel lövöldöztek a rendőrökre, akik a tüzelést viszonozták. Végül a banditák tüzelése elnémult. Garniert egy matrác mögött halva találták. Vallet egész testén számos sebtől borítva a padlón feküdt. Az óriási embertömeg áttörte a rendőrség kordonját és a ház felé özönlött, épen amidőn a banditákat kihozták. Nem sok hiányzott, hogy a tömeg kiragadja a banditákat a rendőrök kezéből. A romokban heverő házban mindenféle szerszámot, töltényt pénzt és értéktárgyat találtak.

Villemanie asszonyt, Garnier szeretőjét ma kihallgatta a rendőrség. Elfogatása után a pavilontól nem messze egy lugasba vitték és ott őrizte őt több rendőr egész reggelig, úgy, hogy az egész ostromot és Garnier halálát is végignézte. Garnier halála nem nagyon szomorította el, hanem ellenkezőleg, örült azon, hogy neki nem jutott ugyanazon sors osztályrészül. A mai kihallgatásán igen érdekes dolgokat vallott. Elmondta, hogy egy ízben meg akart szökni Garniertől, de az megakadályozta őt a szökésben és szörnyen megfenyegette. A fenyegetések közben véletlenül elárulta Garnier, hogy még egy gyilkosság terheli a lelkét.

— Istenemre — mondotta a bandita — ha még egyszer szökni akarsz, akkor ép úgy ledőlek, mint névrokonomat, Garniert, a párisi rendőrt.

Ezután elmondotta Villemaine asszony, hogy Garnier neki mindent elbeszélte. Ő volt az, aki a Rue Ordonneren a pénzeslevélhordóra rálőtt. Elsőnek tört be a Societe Generale chantillyi fiókjába. Elmondotta még az asszony, hogy Garnier parancsára feketére kellett, hogy fesse a haját, míg maga a bandita szökésre festette önmagát az ostromot megelőző órákban.

GYÁSZROVAT.

Halálozások. Taraba Tivadar volt kir. mérnök 76 éves korában meghalt. Előkelő, kiterjedt család gyászolja. — Iljabb Csoty Nándor gazdasági számtiszt 28 éves korában Aradon meghalt. — Irsay József ref. lelkész, volt orsz. képviselő Alsórákoson meghalt.

HIREK.

Szerencsétlenül járt aradi kapitány.

— A motoros vasut kerekei alatt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15

Az aradi 33. gyalogezred tegnap és ma Máriaradna környékén nagyarányú ezredgyakorlatokat tartott. A harminchármasok már tegnap hajnalban kivonultak az aradi várból és csak ma későn este tértek vissza Radnáról Aradra. A csapatok már mind bevonultak, csak a 3. század maradt még Solymoson késő délutánig és mint utóvéd indult be Aradra Schlehta Gusztáv kapitány századparancsnok vezényletével.

Teljesen besötétedett már, amikor Arad határa felé közeledtek a fáradt katonák, akiknek menetelését szokatlan baleset zavarta meg. A harmadik század talán egy kilométernyire lehetett Mikelaka községtől, amikor az országúttal párhuzamos arad-hegyaljai motoros vonalon fölhangzott egy Gyorokról Arad felé igyekező motoros kattogása. A motor rekedt püflögése és az estsötétjébe vakítóan belevillogó jelzőlámpafény megvadította a század élén lovagló Schlehta kapitány lovát. A megbokrosodott paripa megtorpant, egyenesen nekilántorodott a motoros alacsony töltésének és egy pillanat alatt levetette hátáról lovását. A kapitány egyenesen a sínre esett pár lépéssel a gyorsan közeledő motoros előtt.

Schlehta százados nem vesztette el higgadságát és ámbár a zuhanás ereje elkábította, igyekezett lekerülni testével a sínkről és még idejében félre tudott hemperedni, úgy, hogy a robozó motoros csak jobb karját és fejét sebesítette meg. A sebek erősen véreztek, de a századdal vonuló egészségügyi katonák gyorsan bekötötték a kapitány sebeit. Schlechtát azután a Mikelaka község szélén levő vendéglőbe, Böhm Mór házába szállították, ahol még egyszer megvizsgálták és megállapították, hogy törés, vagy veszedelmesebb sérülés nincsen a testén.

A harmadik század azután egyik főhadnagy vezetésével masírozott be Aradra és utközben a mikelakai motoros megállónál átvette a megbokrosodott lovat is. Schlehta kapitány paripája ugyanis versenyt futott a motorossal és a megállónál a csendőrök fogták el. A megsebesült kapitányt késő estén Böhm Mór mikelakai vendéglős szállította be kocsiján Aradra. Schlehta Gusztávot most Tökölly utcai lakásán ápolják.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt szombaton, a rendes időben jelenik meg.

— Időjárás. Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése. Jöslat: Meleg, helyenkint, főleg nyugaton és északon zivataros esőkkel. Sürgönyprognózis: Meleg, nyugaton és északon sok helyütt csapadék, zivatarok. A déli hőmérséklet 22-6 C. fok.

— Az új kétkoronások. A pénzügyminiszter a kétkoronás ezüst érmek forgalomba hozatala tárgyában rendeletet adott ki, amely szerint a kétkoronások kiadása e hónap 20-ával megkezdődik. E rendelet szerint a magánforgalomban senki sincs kötelezve kétkoronásokat 50 korona összegben tul fizetesként elfogadni. Az új két koronásokat az Osztrák Magyar Bank a jövő hét elején hozza forgalomba. Ez időszerint két és fél millió darabot fognak kibocsátani öt millió korona értékben.

— Az osztrák miniszterelnök lemondása. Bécsből jelentik: Stürgkh gróf miniszterelnök ma, tekintettel súlyos szembajára, beadta a királynak lemondását. A király a lemondást nem fogadta el, hanem betegsége idejére Haynaldt báró belügyminisztert bizta meg a miniszterelnök helyettesítésével.

— Páris - Berlin - Budapest - Arad. Európa sajtóját hetek óta élénken foglalkoztatja a párisi automobilos banditáknak minden emberi képzeletet fölülmuló kegyetlensége és vakmerősége. Bonnot és társai, a legelszántabb apacsvezérek, hetekig rettegésben tartották a francia fővárost. A rendőrség — amelynek legjelesebb tagjait terítették le az apacsok revolverei — egy ideig tehetetlen volt velük szemben. A minap tudvalevőleg Fromentin milliomos anarchista garázsában felfedezték Bonnot és a bandita vezért csak úgy tudták holtan kézrekeríteni, hogy a garázst bombákkal darakokra szakgatták. A megölt apacsvezér cinkostársai Garnier és Vallet még mindig bujdokoltak. Tegnap egy elhagyott villában őket is fölkutatta a párisi rendőrség. Itt is ugyanolyan kegyetlen harc folyt le, mint Bonnotnál. A banditák egy teljes napig lövöldöztek a villából a rendőrökre és Fleury rendőrbiztost halálosan meg is sebeztek. Itt is bombákkal kellett elpusztítani az apacsok rejtek helyét. Ezt az izgalmas harcot, amilyenre az utóbbi ötven évben alig volt példa, az Aradi Közlöny már szerda reggel a leg részletesebb tudósításban adta hírül előfizetőinek. Ha valaki megfigyelte, meggyőződhetett róla, hogy a legnagyobb budapesti napilapok is csak hiányos, rövid tudósítást közöltek erről a csodálatos lefolyású ostromról. A budapesti lapok csak azt tudták, ami a harcban este 8 óráig történt. Az Aradi Közlöny ellenben már arról is tudott bő részleteket, ami éjjel tizenegy óra után történt Páris külvárosában. A budapesti nagy lapok azt közölték ma, hogy a két bandita léggeröpült, holott ez nem igaz. A rendőrség — amint mi megirtuk — éjjelkor beszüntette az ostromot és ma hajnalban folytatta. Ma azután elfogták a két apacsot — holtan. Az Aradi Közlönynek a fővárosi lapokat is fölülmuló gyors hírszolgálatát budapesti tudósításunk pompás szervezetén alapszik. Párisból ugyanis telefonon minden félórán továbbították az izgalmas harc újabb híreit Berlinbe, Berlin pedig direkt telefonon adta tovább Budapestre az Aradi Közlöny tudósítójának, aki viszont bediktálta az Aradi Közlöny szerkesztőségének telefonjába. Így érthetjük el — most és máskor is — hogy bármilyen nagy esemény történik Párisban, vagy Berlinben az éjjeli órákban, — annak hírét néhány óra múlva az Aradi Közlöny hasábjain olvashatja a közönség.

— Második vágány Arad és Máriaradna között. Az államvasutak budapest—arad—tővisi vonalán annyira megnövekedett a forgalom, hogy egy sín páron már csaknem lehetetlen a lebonyolítása a teher és személyközlekedésnek. A második sín pár kiépítésének tervei már régen készen is vannak az államvasutak igazgatóságánál és fokozatosan ki is építik a második vágányt. A legjobban megterhelt, tehát legsürgősebb pontok Budapest és Szajol között már el is készült a kettős vágány. Az új sín pár folytatása Szajol és Arad között egyelőre nem épül meg, hanem már legközelebb, talán még a nyár folyamán hozzáfognak egy másik szakaszon: Arad és Piski, helyesebben egyelőre Arad és Máriaradna között a második sín pár építéséhez. Az arad radnai kettős vágány létesítése az aradi pályaudvaron is bonyolódott sín páráthelyezéseket és bővítéseket tesz szükségessé, amelyeknek tervei már teljesen elkészültek. A pályaudvar vágányhálózatának kibővítése átalakításokat tesz szükségessé a nagyváradi-uti viaduktnál is. A vasuti felüljárónak a pályatesten tullező része nem áthidalás, hanem magas töltés formájában vezet le a nagyváradi utra. Ezt a töltést most átalakítják viaduktrendszerű áthidalássá, úgy, hogy a viaduktban még két kettős sín pár legyen elhelyezhető. Az átalakítást nemsokára megkezdik, mert az arad—radnai kettős vágányt haladéktalanul meg akarja építeni az államvasut.

— **Berlin új polgármestere.** Berlinből jeleztük: Berlin város főpolgármesterévé ma *Wermuth* volt pénzügyi államtitkár választották meg.

— **Arad két új szobra.** A Kossuth-szobor köré ültetett park ma már egyik legkedveltebb helye a város közönségének. A kis park pittoreszk-ségét nagyon növeli az a két mellszobor, amelyet tegnap helyeztek oda. Miután külön dísz és ünneplés nélkül leplezték le tegnap a parkban *Fábián Gábor* és *Csiky Gergely* szobrait. A szobrok kitűnő alkotások, habár *Csiky Károly* nyugalmazott arvaszéki ülnök, az elhunyt költő testvéröccse kijelentette, hogy a szobor nem nagyon hasonlít a nagy íróhoz. Ennek valószínűleg az az oka, hogy az arcvonásokat a költő halotti maszkjának egy fényképéről készítették. *Fábián Gábor* szobráról *Fábián Lajos* kir. törvényszéki elnök, az avatott műfordító fia, nagy elismeréssel nyilatkozott, mert az emlék élethű másolata a kiváló férfiúnak. A két szobor *Philipp István* alkotása.

— **Tüdőgondozó-intézet Aradon.** Ma esti rendes havi ülésén az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága a segélyezési és adminisztrációs ügyeknek elintézése során nagyszabású egészségügyi intézmény létesítését határozta el. A pénztár ügyvezető igazgatójának, *Bak Sándornak* és *Herman I. Károly* dr. megbízott főorvos együttes javaslata alapján elhatározta *tüdőbeteg-gondozó intézetnek föllállítását*, hogy a tuberkulózisban szenvedő pénztári tagok a gyógytudomány mai állásának megfelelő speciális szakkezelésben részesíthetők és az intézmény mindazokat a profilaktikus intézkedéseket megtegye, amelyek a tüdővésznek az emberiség e legtöbb áldozatát szedő ellenségének leküzdésére a nyugati kulturálmokban alkalmasnak bizonyultak. A tüdőgondozóban naponta két órán át történnék a rendelés. A betegek állandóan orvosi ellenőrzés alatt állanak elterelőleg a Magyarországon eddig működő dispensairektól, amelyek a hét nem minden napján és csak egy-egy órán át teljesítik hivatásukat. Az elnökség előterjesztéséhez az igazgatóság teljes mértékben hozzájárult és ilj. *Czeiler István*, *Hönig Ottó*, *Kerpel Izso*, *Balázs Kálmán*, *Mádi Sándor* és *Babucz Lajos* főszo-lalásai után, amelyekben egyes részletkérdésekre hívták föl az elnökség figyelmét, az igazgatóság egyhangulag elhatározta a dispensaire föllállítását. Azután az elnökséget felhívták részletes költségtervezetnek kidolgozására s egyben a hatóságok és társadalmi intézmények támogatásának fölkérésével megbízták. Az igazgatóság az intézmény föllállítására vonatkozó összes teendőket soronkivül elvégzendőknek jelentette ki, hogy a dispensaire még lehetőleg a *nyár folyamán* megkezdhesse a működését.

— **Uj utca név.** A tanács mai ülésén a Teleki-utcából nyitott új névtelen utcát az aradi római katolikus templom védőszentjéről, *Szent Antal* utcának nevezte el.

— **Arad város főszámvevő helyettese.** Arad város főszámvevő helyettese *Figus Albert* tudvalevőleg lemondott állásáról, mert *Szatmáron* nevezték ki főszámvevővé. *Figus* távozása után betöltetlenül maradt a helyettes főszámvevői állás, amelyre pályázatot hirdettek. Az öt pályázó közül ma *Urbán Iván* főispán *Wieser Aladár* városi alszámvevőt nevezte ki főszámvevő helyettesé. A kinevezési okmányt ma írta alá a főispán és azt hivatalosan holnap publikálják. *Wieser Aladár* régi, szorgalmas tisztviselője a városnak. Egészen fiatalon került a számvevőséghez, ahol tudásával és szorgalmával fokról-fokra emelkedett és legutóbb, mint alszámvevő az adóügyi osztályban *Vannay Gyula* tanácsnok oldala mellett működött. *Wieser* kinevezésével több kisebb tisztviselőnek nyílik út az előrehaladásra.

— **A szolnok-dobokai károsultaknak** *Hirschl Zsigmond*tól ma 50 korona adományt vettünk a következő levél kíséretében: „*Bislat qui cito dat.* Annak öröme, hogy e hó 25-én szeretett feleségemmel házasságunk hatvanhetedik évfordulójához érünk, a szolnokdobokai szerencsétlen károsultak javára 50 koronát küldök. Tisztelettel: *Hirschl Zsigmond.* Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Drechsler Henrik** dr. berlini tanulmányutjáról megérkezett és rendelését orr-, torokgege-, fül- és fogbetegeknek *Forray-utca 3. sz. alatt* folytatja. 3334

— **Hol lesz a Neptun fürdő?** A Neptun Marosfürdő részvénytársaságnak sok bajt, anyagi és erkölcsi kárt okoznak a tutajvontatások és hogy ezzel a kellemetlenséggel egyszersmindkorra leszámoljanak, elhatározták, hogy állandó épületben helyezik el a Marosfürdő helyiségeit, kivéve természetesen a folyó vizében kötött uszodát. Arad városához intézett beadványában a Neptun társaság a Maros árterében egy katasztrális holdat kör a város közönségétől a fürdőépület fölépítésére. A vasbetonból tervezett épület a pénztárt, öltözőkabinokat, ruhatárakat foglalná magában. A Maros vizén csak a vashajókra épített és megfelelő módon fedett uszoda lenne, amelyet az állandó épülettel kerekében gördülő, könnyen eltávolítható fedett lejáró kötne össze. A Neptun kérését ma tárgyalta a közlekedési bizottság, ahol a folyammérnökség képviselője és *Virágh Lajos* főmérnök tiltakoztak az ellen, hogy az építkezés a védőgátat és annak törvényes előterét érintse. A bizottság kikötötte, hogy a társaság a fürdőépületet csak a Maros hullámterében a védőtöltéstől legalább öt méternyire építheti fel. Az építkezés céljára kért egy katasztrális holdat tulajgósoknak nagyok találja és ezért csak a tényleges szükséges területet engedi át ingyen azzal a telekkönyvi korlátozással, hogy csak a fürdőépület elhelyezésére használható fel. Végül a Neptunt arra is fölhívják, hogy az állandó épület és az időszakos uszoda közt úgy létesítse a fedett összekötő folyosót, hogy az a közlekedést és vontatást ne akadályozza.

— **Fogtechnikai műterem áthelyezés.** Med. *Kurzer* Bertalan fogtechnikai műtermét a *Forray-utca*ból *Szabadságtérre*, a színház épületébe helyezte át. 3428

— **Két ügyvéd és az aradi üzletvezetőség.** Nincs annak néhány hete sem, hogy *Tóth Imre* dr. szegedi ügyvéd az államvasutak aradi üzletvezetőségétől pénzt és levelet kapott. A pénz: néhány korona, a levél szíves értesítés arról, hogy kénytelenek a küldött pénzt visszazáraztatni, de hát ők nem tudják, miért is kapta ezt az üzletvezetőség. Pár napra rá újabb levelet kapott *Tóth Imre* dr. Ezt már a budapest-balparti üzletvezetőség küldötte kevésbé udvariasan, sőt szigorúan.

— Kérjük, — írta az üzletvezetőség — a jegy árának és a büntetéspénznek a beküldését, mert különben kénytelenek leszünk szigorúan eljárni.

Tóth Imre dr. nagyot nézett: az egyik üzletvezetőség pénzt küld, a másik pénzt kér. Az aradi mit sem tud a dologról, a budapest-balparti már határozott kijelentéseket tesz. Az ügy iratait is közli az érdeklődő *Tóth Imre*vel:

— Az üzletvezetőség területén közlekedő vonatok egyikén, Arad közelében, a kalauz egy jegy nélkül utazó utast igazolásra szólított föl. Az utas irattal igazolta, hogy ügyvéd Szegeden és *Tóth Imre* dr.-nak mondta magát. Megígérte, hogy a jegy árát és a büntetéspénzt Szegedről az üzletvezetőségnek elküldi. A dolog most már kezdett világos lenni. A valaki, aki *Tóth Imre*nek mondta magát, be is küldte a pénzt, de tévesen az aradi üzletvezetőségnek, amely viszont a földöz *Tóth Imre*nek küldte vissza a pénzt. Persze *Tóth Imre* dr. a nála levő gazdátlan pénzt elküldötte a balparti üzletvezetőségnek. A végén aztán minden kiderült. Az utas csakugyan egy szegedi ügyvéd, *Kormányos Benő* dr. volt, aki *üjdtében* mondta magát *Tóth Imre* dr.-nak.

— **Orvosi körökből.** *D. Graur* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től *Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet* gör. kat. új bérpalotába a *Vasszállóval* szemben helyezte át.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 15-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* Klár Lajos szabómesternek Erzsébet nevű leánya. *Reichenberg Dezső* szabómesternek Ilona nevű leánya. *Fodor János* fékezőnek József nevű fia. *Barta Kálmán* fékezőnek László nevű fia. *Meghalt:* *Kátana József* 25 éves kovács segéd. *Taraba Tivadar* 76 éves magánmérnök. *Schneider Lázár* 24 éves kereskedő segéd. *Csótty Nándor* 27 éves magántisztviselő. *Péter Piroksa* 2 éves leány.

— **Kertmegnyitás.** Értesitem a n. é. közönséget, hogy *ma, csütörtökön este* kerthelyiséget *Gyurkovits András* 50 tagu zenekarával ünnepélyesen megnyitom. Tisztelettel *Novotny Lajos* *Gambrinus* vendéglős. 3431

— **Elsőrendűnek bizonyult ékszer.** *Waldmann I. ékszerműves* gyártmányait legjutányosabban árusítja és készíti. Cégét a nagyközönség szíves pártfogásába ajánljuk. Üzlet és műhely *Szabadságtér 14.* 3393

— **Eredeti japánrizsfüggöny darabja** 10 korona, kapható *Kolányinál József főherceg-ut 3.*

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér 16. sz.*

— **Legelegánsabb ékszertárgyak** célszerű emlék és ajándéknak *Igaz Sándor elsőrendű óra és ékszer üzletében* vásárolhatók *Arad, Andrássy-tér. Telefon 321.*

— **Tisztelettel értesitem** a n. é. hölgyközönséget, hogy bécsi bevásárlási utamból megjöttem és *magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi modell újdonságokat.* Üzletem régi jó hírneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet velem. *Grünblatt Antonia* női kalap divatterme *Szabadságtér 11.*

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. *Saison Parisienne* tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható *Aradon Ingusz I. és Fia cégnél* *Weitzer János-utca.*

— **Petrass Sári,** a Berlinbe költözött nagy művésznő, lelkes terjesztője a dr. *Biró* féle „*Havasi Gyopár Crém*”-nek, melyből postacsomagonként is rendel. Uglátszik hogy a *Párisban* is kitüntetett arcszépítő mégis csak jobb a külföldi szereknél. 5098

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— **Rendkívüli alkalmi vétel!** Különleges villanycsillárok és *Wolfram* égőkben *Fischer Mór* üveg, porcellán és diszműaru üzletében *Arad, Andrássy-tér 20.* (*Fischer Eliz-palota.*) Városi és megyei telefon 568. — 3009

— **Uj női és férfi szabó-szalón.** Értesítjük a n. é. közönséget, hogy *Aradon Rákóczi-utca 22. alatt* (*Forray- és Zrinyi-utca között*) egy modernül berendezett női és férfi szabó műtermet létesítettünk. Hosszabb ideig külföldön e téren szerzett szakképzettségünk folytán módunkban áll igen tisztelt megrendelőink legkényesebb igényeit is szolid árak mellett legjobban kielégíteni. — Szíves megrendeléseket kérünk, kitűnő tisztelettel *Weinhart és Horvát.* 3070

— **Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket** a *Moskovits* cipőgyár r. t. fiókraktárából, *Arad, Szabadságtér 18.*

— **Magyar, német, francia- és angol folyóiratok** egész évfolyamai helyszüke miatt minden elfogadható árban árusítatnak *Kerpel Izso* könyvkereskedésében.

TARKASÁGOK.

(Érdekes felolvasás.) A Társadalomtudományi Társaság aradi fiókja nemrég felolvasó ülést tartott, amelyen a társaság egyik tagja valami érdekes szociális kérdéstről értekezett. A felolvasó ülésen hölgyek is voltak.

Az egyik jelen volt hölgyet megkérdezte egy barátja, hogy érdekes volt-e a felolvasó ülés?

— Óh nagyon — felelt élénken. — Véletlenül ép a *Schwarzne* ült mellettem s annyi érdekes dolgot mondott el!

(*Okos fia.*) Elseje még az időjósok szerint is kritikus csomópont. Járványok is dühöngenek ilyenkor, mint a szabó, suszter, divatárus. Szerencse, hogy gyógyszeres is vannak ezek ellen a járványok ellen. A gyógyszerek közismertek s használatuk nagyobbrészt veszélytelen. Vannak, akik gyászjelentést nyomtatnak magukról, de leggyakrabban az ugynevezett „letagadást” használják a betegek.

Az aradi társaság egyik fiatal tagja is ehhez a módszerhez folyamodott. A hitelezők, miután értesültek, hogy az adós nincs otthon, kénytelen-kelletlen el távoztak. Már szünőfélben volt a népvándorlás, amikor a szabó loholt fel a lépcsőn.

— Itthon van a nagyságos ur? — kérdezte a szolgától.

— Nincs kérem, még reggel elment!

Ehétén térden felüli áttört cérna női harisnya) minden színben. ... .. párja 85 fillér.

50 cm. hosszúságú ujjas női keztyű) 2601

BÁRSONY ANDOR-nál Szabadság-tér 17. sz.

— Jaj, ez nagy baj! Nem tudná talán megmondani, hogy mikor találom itthon?

— Nem! — felelt rövid gondolkodás után az inas. — Hanem várjon itt egy percig, majd bemegyek hozzá és megkérdezem tőle!

(Az utolsó vonat.) Tegnap délután lélekszakadva rohant egy összetöpreődött emberke az indóházhoz. Utközben — a Béla-tér körül — megkérdezte a vele szemközt jövő hordártól:

— Ugyan kérem, mikor megy az utolsó vonat Szegedre?

A hordár félvállról felelte:

— Azt nem éri el uraságod!

(Hiányos kép.) Egy aradi ismert vallásos izraelita család rendelt Budapesten egy festményt, amely a zsidóknak a vörös tengeren való átkelését ábrázolja. Két hét múlva megérkezett a kép, amelyen azonban — bármennyire is keresték — a tengeren kívül semmit sem találtak. Nyomban kérdést intéztek a festőhöz, hogy hol vannak a képről a zsidók. Mire a következő válasz érkezett:

„A zsidók már átkeltek a tengeren...”

TÖRVÉNYKEZÉS.

A juniusi ciklus esküdtbirái.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 15.

Tegnap sorsolták ki az aradi törvényszéken a jövő hónapban megtartandó esküdtszéki tárgyalások polgári biráit.

Az esküdték névsora a következő:

Rendes esküdték: Dávid József műhelyfőnök Arad, Hász Béla földbirtokos Alsósimánd, Winkler József szőlőoltványkészítő Arad, Tafrov József házt. Arad, Horváth Antal asztalos Arad, Keresztury Kálmán szatócs Arad, Poltz János magánhivatalnok Arad, Szabó Frigyes dr. ügyvéd Arad, Hermann Antal uradalmi kasznár Felsősimánd, Limbeck Győző temetkezési vállalkozó Arad, Róna Jenő cipőkereskedő Arad, Popovics György magánhivatalnok Arad, ifj. Kristófy János földberelő Arad, Schulik Lajos kereskedő Arad, Kell Lajos magánhivatalnok Arad, Riffer Dezső gazdasági intéző Törmiske, Radó Jenő waggongyári hivatalnok Arad, Kolmann Ármán háztulajdonos Arad, ifj. Szűcs Mihály nyomdatulajdonos Arad, Hoffmann Sándor kereskedő Arad, Heller Soma magánhivatalnok Arad, Riedorfer Gyula mérnök Kisjenő, Herold Antal malomtulajdonos Zsigmondháza, Csabai Péter háztulajdonos Arad, Gábor András építész Arad, Spanyol Ferenc magánhivatalnok Borossebes, Kulács Lipót főerdész Soborsin, Frankel József fakereskedő Arad, Danda Antal gyárvezető Arad, Éles Péla dr. ügyvéd Arad.

Helyettes esküdték: Weisz Bódog magánhivatalnok, Auszterweil Mór üzletvezető, Busa Pál nyug. főkalauz, Szathmáry Mihály nyug. főmérnök, Vaszián Péter bankhivatalnok, ifj. Tenner Lajos malomtulajdonos, Biener József szatócs, Burza Simon kereskedő, Róth Zsigmond szállító, Büchler Mór ügynök Arad.

§ **Holtzer Mihály bűnügye.** Ismeretes, hogy Holtzerék bűnügyében négy ízben tüzték már ki a táblán a tárgyalást, de mindannyiszor el kellett napolni, mert Holtzer Mihály orvosi bizonyítvánnyal igazolta betegségét. A táblán e hó

15-ére szerdára tüzték ki újból a tárgyalást. De még a tárgyalás előtt ismét későbbre tolták ki a tárgyalás napját. Ezzel ötödször napolták el a Holtzer-ügy tárgyalását. Az újabb elnapolásnak az az oka, hogy Balogh Samu ítélőtáblai bírót, aki a tanács elnök, tegnap taviratilag hívták nagybeteg szolgabíró fiához. Az ügyet, amely meglehetősen bonyolult, más elnök vezetése alatt nem lehet tárgyalni, mert az iratok tanulmányozása több hetet venne igénybe.

§ **Fogházra ítélt lippai kereskedő.** Schwarz Jakab lippai fűszerkereskedő múlt év február havában csödbe jutott. A passzívák 17.000 koronára ruktak s a vizsgálat megállapította, hogy Schwarz nem vezetett üzleti könyveket, nem csinált mérleget s dacára, hogy két éven át fizetési zavarokkal küzdött, nem jelentette be idejekorán a csödot. A törvényszék Schwarz Jakabot három heti fogházra ítélte s a tábla ma az elsőbírósi ítéletet megerősítette.

VITA FORRÁS

Riztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegeknek.

Felponar VITA forrás a gyomorerőst azonnal megerősíti! A vállalat tulajdonosa: 3271

CONSUM kereskedelmi részvénytársaság Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 19-12

Főraktár: Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad. Kapható: Éles Ármán, Nagy Farkas Dalmel Lajos, Dörr Fejer Gyula stb. cégeknél.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Bankzavar Szegeden.** Szegedről táviratozzák: Az itteni, hat év óta egy millió korona alaptőkével fennálló Gazdasági és Iparbank fizetési zavarokba jutott. A válság azzal indult meg, hogy bizonyos híresztelések folytán a harmadfél millió korona betétállományt ez év eleje óta folytonosan kivették a bankból. A nagyméretű fejlődésnek örvendett pénzintézetnek az utóbbi időkben beállott pénzülség alatt a fővárosi nagy bankok csaknem teljesen megvonták a visszleszámitolási hitelt. Ezek idézték elő a bank válságát. A bajt fokozza, hogy a tőke nagyrészt immobilizálva van, jó részt ipari vállalkozásokban. A bank igazgatósága tegnap este ülést tartott, amelyen a békés rendezés módjait beszélték meg. Remélik, hogy sikerülni fog a nyugodt kibontakozás. A bank vezérigazgatója, Fényes Marcel, hivatkozással betegségére, lemondott tisztségéről. Jelenleg Berlinben fekszik egy szanatóriumban. Ma délelőtt a helyi intézetek igazgatói megvizsgálták az intézet státusát és megállapították, hogy hosszabb moratórium esetén az intézet minden kötelezettségének eleget tehet. Ennek folytán az igazgatóság elnöke, Röck Iván orsz. képviselő ma Budapestre utazott, hogy az igazgatóság megbízásából a Magyar Általános Takarékpénztár intervencióra és az intézet szanálására kérje fel. A budapesti piac közel félmillió koronával van érdekelve. Szeged városának 325.000 korona betéte van az intézetnél és ugyancsak több százezer koronára rug az igazgatósági tagok betéte is. A kisebb betevők már kivétel nélkül visszavették pénzeiket. Az igazgatóság tagjai azonban még tegnap

este elhatározták, hogy a jelentkező betevőknek a magukból fogják betéteiket visszafizetni, hogy az intézet ügyeinek rendezését ezzel is megkönnyítsék. A Kertész-féle zárgyárnál levő érdekeltséget az aradi Weitzer-féle gyár fogja átvenni, ha az ez irányban megindított tárgyalások eredményre vezetnek.

— **A textilgyár munkásházai.** A Hungária textilgyár már régebben kért és kapott is Arad városától tizenhét katasztrális hold földterületet a gyár közelében munkásházák építésére. A város a kért terület elvben átengedte, az átengedés feltételeit megszabta, de a végleges megállapodás elhúzódtott, mert közben a gyár újabb kérvényt adott be és ebben arra hivatkozott, hogy a munkásházák építése elhibázott lenne, ha a közlekedési viszonyokra nem lennének tekintettel. Hogy a létesítendő munkástelep jó közlekedési utat kapjon, azt kérte a gyári részvénytársaság, hogy a város a vásártéri utat a Sarlot-féle városi ingatlanokon és a gyár telkein keresztül hosszabítsa meg és ennek az új utnak a mentén még városi tulajdonban levő és a pécskai utig terjedő 2000 négyszögöles parcellát négyszögölenként 5 koronáért adja el a Hungária textilgyárnak, amely oda is mester és munkásházákat építene. Az újabb kérelemnek az a háttere, hogy a gyár jobb munkásai húzódoznak attól, hogy a fő közlekedési vonalaktól távolos 17 holdon kapjanak lakást és szivesebben laktának a pécskai ut közelében. Az újabb kérelmet ma tárgyalta a közlekedési bizottság. Az ülésen szüksége merült fel annak, hogy a gyár igazgatójától megtudják, hogy az előzőleg kért 17 holdat is meg akarják-e tartani, vagy a 2000 négyszögöl ellenében visszaadják. Ezért az ügyet levették a napirendről, de már most tudomására hozzák a textilgyárnak, hogy tegyen kedvezőbb ajánlatot a 2000 négyszögöltre, mert öt koronáért semmi esetre sem adják oda.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 15.

Készáru.

Amerika ¼-el olcsó b. Kínalaf, vetelkedv korlátozt, 10 ezer mm csendes, változatlan.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 májusra	118	118
Buza 1912. októberre	1133	1133
Rozs 1912. októberre	918	919
Tengeri 912 májusi	924	925
Zab 1912. októberre	93	921

Az árak 10 kilónként számítva.

NESTLÉ

gyermekliszjtje

vizzel felfözve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor. 80 fill.
minden gyógyszerertárban és
drogeriában kapható,
Prospektus ugyanott.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek

robbantószer és vegyitermék gyárai Arad.

Ajánlják, kékkő, calcinált rézkénpor, kristály kénzó, arsenmentes Asbest kénlap, örölt és sublimált kénpor, dara os és rudkén,

kátrány, szines kátrány, carbolineum, aszfalt és kátrányfedőmez stb. gyártmányaikat és cikkeiket.

Postai megbízások azonnal eszközölköztek. Viszontelárnsítónak engedmény.

Gyári raktár Aradon:

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület,

Berta Testvérek, vasúlet. Hanzu Nestor, drogueria.

Steinitzer N. festékkereskedés.

2256

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1912. május hó 16-án:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal:

Robinson Crusoe az emberevők között

Látványos tündérrege dalokkal és táncokkal.

Este fél 8 órakor rendez helyárrakkal:

C) Bérletszűnet.

C) Bérletszűnet.

1-ső fellépte a világhírű milanoi Compagnia d'Opera Italiana 40 gyermekből álló olasz operatársulatnak

Barbiere de Siviglia

(A szewillai borbély.)

Vig opera 3 felvonásban. Zenéjét szerző: G. Rossini.

Rendező: C. Massorolla. Karmagy: G. Rispoli. Igazgató:

Fausto Bonitanio.

Személyek:

Gróf Almaviva	— — —	Luigi Malerba
Dr. Bartók	— — —	Giovannio Cortivo
Rosina	— — —	Annina Deliberata
Figaro, borbély	— — —	Antonio Adarno
Bazilio, énektanár	— — —	Alessandro Sopradizzi
Berta, szobaleány	— — —	Annina Taini
Hadnagy	— — —	Peocco Ivanozik
Fiosilio	— — —	Lodovico Tognelli
Ambros	— — —	Fausto Livio
Jegyző	— — —	Bocia Ricordi

Kezdeté este 1/8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön, 1912. május 16-án:

1. Ki az ur a házban? Kacagató vigjáték. — 2. Egy szegény leány története. A legújabb társadalmi dráma 3 felvonásban. — 3. A vőlegény jelölt. Humoros.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatlagosan 11-ig tartanak. — Helyárrak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Müsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Baró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. május 16-án

1. Károly zongora művész. Humoros. — 2. Egy sakk parti. Kacagató. — 3. Kis csábító. Mulatságos. — 4. Fokról-fokra.

Modern társadalmi dráma 2 felvonásban.

Vasárnaptól kezdve a szerző és a rendező jelenlétében: Tűzet kérek. (A pesti riporter.)

Előadások kezdete délután 2 órától kezdve esti 11 óráig A hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. — Helyárrak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett jó férjem és apánk

Lónyai Ignác

nyug. máv. főkapitány elhalálása alkalmával képtelenek vagyunk egyenként hálánkat és köszönetünket kifejezni, ezért ezuton mind-azoknak, kik a temetésen résztvettek, a kartársaknak, akik koszorukat helyeztek a ravatalra és vigasztalásukkal nehéz óráinkban fölkerestek, mélyen érzett köszönetet mondunk.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal a Varga Imre temetkezési vállalat főnökének Sebes Béla urnak, gyászbeszédünk alkalmával előzékeny és pontos szolgálatáért köszönetet mondani. 1613

Arad, 1912. május hó 15-én

Özv. Lónyai Ignácné és családja.

Id. Csoty Nándor és neje szül. Krebs Mária mint szülők a saját, valamint gyermekeik és a többi számos rokon nevében is fájdalmas szívvel tudják, szeretett jó gyermekük, illetve testvér és rokon

ifj. Csoty Nándor, gazdasági számtisztnek

1. évi május hó 15-én reggeli 1/7 órakor, életének 28-ik évében történt gyászos elhunytát.

A megboldogult drága halott hült tetemei 1. évi május 16-án d. u. 4 órakor fognak a gyászházból (Knézich Károly-utca 2. sz. a.) a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise május 17-én d. e. 9 órakor fog a főt. minori a-tyák templomában a Mindenhatóknak bemutatni.

Áldás és béke poraira.

Arad, 1912. május 15-én.

Csoty Antal, Czegléd Károlyné szül. Csoty Mariska, Cizmás Demeter szül. Csoty Irénke, Csoty Etel, Takáts Andrásné szül. Csoty Sarolta, Csoty János, testvérei. Krebs Antal és neje, Krebs József és neje, nagybátyjai és nagynénjei. Czegléd Károly, Cizmás Demeter, Takáts András, Csoty Antalné szül. Jánosy Anna, sógor és sógoróni. Kuhl Mihályné szül. Markovits Mariska, Markovits Gusztáv, Markovits József, Markovits Boriska, Tompa Antalné szül. Stoján Irma, Tompa Antal, unokatestvérei.

Varga Imre

első temetésrendező-intézet Arad, Andrásy-tér 13. Telefon: nappal 37. Ejjeli szolgálat telefon 738.

Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel tudják a felejtethetlen jó férj, atya, nagyatya és rokon,

TARABA TIVADAR

magán v. kir. mérnöknek

1. é. május hó 14-én d. u. 5 órakor, életének 76-ik, boldog házasságának 35 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát

A megboldogult földi maradványai május hó 16-án, csütörtökön d. u. 3 órakor fognak a gyászházban (Flórián-utca 7/a szám) a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a felső temetői sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise áldozat 1. hó 17-én pénteken d. e. 10 órakor lesz az egek Urának bemutatva.

Nyugodjék békében! Áldás emlékére!

Arad, 1912. május hó 14.

Özv. Taraba Tivadarné sz. Novák Emma neje, Taraba Sándor, Taraba József, Taraba Mariska, Balvay Aladár, Taraba Vilmos, Taraba Margit, Taraba Tivadar gyermekei, Novák Péter, Hollósy Géza sógorai, Hollósy Gézáné sz. Novák Mária, Novák Peterné sz. Borbura Aranka, Novák Cornélia sógoróni, Török Gábor, Berecz Károly vö. Taraba Sándorné sz. Izák Gizella, Tarnóczy Józsefné sz. Kacsinka Katalin, Balvay Aladárné sz. Kiss Juliska, Taraba Vilmosné sz. Nagy Irén menyei, Török Matild, Török Gábor, Török Gyula, Török József, Török Emma, Taraba Vilike, Taraba Irénke, Taraba Károly, Taraba Lajoska, Taraba Magduska, Berecz Erzsike, Berecz Károly unokái. 3424

Varga Imre

első temetésrendező-intézet Arad, Andrásy-tér 13. Telefon nappal 37. Ejjeli szolgálat telefon 738.

Magyarország legelegánsabb

a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő vizmentes, szilárd építkezésű

Grand Circus „American“

folyó évi május hó 18-án

6683 Aradra érkezik!

Esténként 8 órakor a Béla-téren nagy előadásokat tart óriási világvárosi műsorral, melyek minden eddig létezett mutatványt felülmúlnak. Vállalom más utazó circusszal össze nem tevesztendő.

Jegyek előre válthatók már május 14-től a „Függetlenség“ kiadóhivatalában és az előadás előtt a circusz pénztáránál.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVENYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

ELSŐRANGU

BIZTOSAN GYÓGYIT:

LIPIK GYÓGYFÜRDŐ

Alkalikus sós, jódos vizek.

Radioaktiv

források

64°C.

Nyári és téli kura.

Kivánatra prospektus ingyen

6812

JÉGSZEKRÉNYEK

legjobb minőség, melyek kevés jéggel **kitűnően hűtenek.**

Kaphatók: **SZABÓ ALBERT-nél**
Ő es. és kir. fensége József főherczeg udvari szállítója.
Üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberendezési üzlet

CSÉPLÉSHEZ és gőzszántáshoz

ajánlunk egész waggon vételnél közvetlenül a bányából szállítva elsőrendű, darabos magyar és porosz

KÖSZENET

legolcsóbb bányáarakon

ugyszinte kisebb vételeknél Boros Béni-tér 2. sz. alatti széntelepünkről Mielőbbi becses megrendelése esetén gyelmes és gondos szállítást vállalhatunk

Kneffel Károly

és Fia köszön, kovácsszén-, kokszt, faszén- és cement-nagykereskedése Arad, Boros Béni-tér 2., saját ház.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

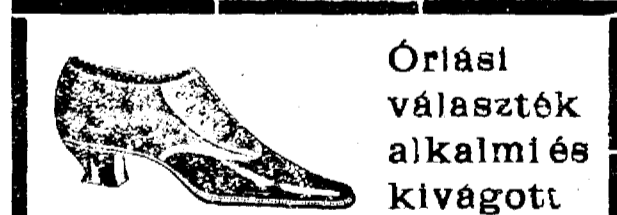
Legszebbek, Legjobbak, Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Legújabb sportcipők, Sandalok már megérkeztek!

Óriási választék! Verseny nélküli árak. Kutányi J., Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Óriási választék alkalmi és kivágott női cipőkben Kutányi J., Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Elsőrendű női cipők.

Minden facon. Minden szín. 6-10-12-14-16 koronás árban.

Kutányi J., Arad, Vörösmarty u. 1. Telefon 335.

Világhírű Hazelwood amerikai cipők

egyedüli lerakata 16 K., 20-24 K. árban Kutányi J., Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

A legújabb amerikai férfi, női és gyermek cipők

óriási választékban. Minden facon. Minden szín. Kutányi J., Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Férfi, női és gyermek cipők. Francia forma.

7-9-10-12-14-16 koronás árban. Kutányi J., Arad, Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult készvénynek. Használja és megüdvölközzön.

Figyelmeztetés. Némi hámszítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 50. K. 1.40 és K. 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK már megérkeztek!!

Valámit a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Egységárban. K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók. Képes árjegyzék díjtalanul.

Minden a Budapesti Csipkeáruház

hölgyet érdekel!

fióküzletének 8 olcsó napja
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota)

Csikék 2 fillértől feljebb
Szalagok 2 fillértől feljebb
Sanzsán 2811
és egyszínű selymek
1.16 fillértől feljebb.

Édl és Czenger
női divatkalap-szalonia
Arad, Weitzer J.-utca 7.
(Uj gör. kath. palota.) I. em.

Nagy választék a legújabb
divatkalapokban. Olcsó árak.
Figyelmes kiszolgálás. 6637

A mesterdalnok...

Cipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegrek, varrok,
Rajt' van 5681

kaucsuk-sarok.

2568—1912. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménésbirtok 1912. évi szükségletét képező alább felsorolt tűzifa féleségek beszerzése céljából 1912. évi június hó 17-én délelőtt 11 órakor a ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok alapján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Beszerzésre kerül:

30 waggon (3000 q.) elsőrendű egészséges száraz bükk hasábfá.

50 waggon (5000 q.) egészséges száraz kemény dorongfa.
Ajánlattevők felhivatnak, hogy az egy koronás bélyeggel és a feltételekben kitüntetett bánatpézzel ellátott sajátkezűleg aláírott ajánlatokat „Ajánlat tűzifa szállítására” felirással jelezve legkésőbb folyó évi június hó 17-én délelőtt fél tizenegy óráig a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál nyujtsák be, később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat tehető nemcsak az egész kiírt mennyiségre, hanem annak egy részletére is.

A részletes szállítási feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap a vezetésem alatt álló ministeriumban a gazdaági főigazgatónál (X. 3. főosztály) és a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál megszerezhetők, — kíváratra megküldetnek.

Kelt Budapest, 1912. évi május hó.

3399

M. kir. földmivelésügyi minister.

Értesítés.

Igen tisztelt megrendelőimet és az
uri közönséget értesítem, hogy a
legfinomabb

angol és belföldi
szövet-ujdonságaim,

ugyszintén külön nadrág szövetelm
valamint valódi japán selymek, illu-
sterek, selyem-vásznak, tennisz szövetek
dus választékban megérkeztek.

Módomban van azért a legkényesebb igények
is megfelelő, legdivatosabb öltö-
nyöket gyorsan és izlésesen elkészíteni.
Ugy a fővárosban, mint helyben Schaffer
Henrik, elsőrangú cégeknek mint főszabász
működtem, mely körülmény biztosíték,
hogy megrendelőim bizalmát kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kér

Lakatos Mihály

uriszabó

2977

Arad, József főherceg-ut 13., I. em.

!Uj fizlet!

RÓNA JENŐ

ARADON, ANDRÁSSY-TÉR 18. SZÁM. (Lőcs-ház.)

!Uj üzlet!

KEFE, PIPERE, ILLATSZER ÉS SPORT-
CIKKEK KÜLÖNLEGESSÉGI ÜZLETE

Ajánlja a vásárló nagyközönség szives figyelmébe a legfinomabb angol francia és német gyártmányu
illatszer és pipere különlegességeit.

Beszerzési források a következő világhírű cégektől: London: Bayley, Askinson. Páris: Cottau & Co
Hubigau, Piver, Cotty. Hamburg: G. Dralle. Berlin: G. Lobse. Köln: F. Mühlens. Grác: H.
Kielhauser. Prága: F. Prohaska. — Angol, francia és magyar gyártmányu fogkefék. Fog-
száj- és hajvizek, fogpaszták és porok. Eredeti kölni vizek. Köröm ápolási összes
kellékek. Legfinomabb hajtük, csattok, fésük és mindennemű kefék. Permetezők, illat-
fuvók és szivaosok. Pouderek és aroporok.

Nagy választék összes elismert gummi óvszerekben.

Legfinomabb és legdivatosabb bőr női, kézi és pénztárcák, ugyszintén szivar és szivarka tárcák óriási
választékban. Eredeti Tennis-rakettek, hálók, füles és gummi labdák. Football és futó cipők nagy vá-
lasztékban. Összes háztartási cikkek legolcsóbb szolid szabott árakban állandóan kaphatók:

RÓNA JENŐ cégnél Andrassy-tér 18. szám.

Városi és megyei telefon 233.

3423

Városi és megyei telefon 233.

Épület és portál üveges

(táblaüveg és tükör raktár.)

Uj építkezési, valamint bármily csekély javítási munkát pontosan és jutányosan végez. Önműködő vászon és nád ablakrollettákat olcsón szállít 1431

Fried Ferenc

Arad, gróf Apponyi Albert-ut 15—16.

Telefon 909.

Telefon 909.

Kertmegnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy ujonnan átalakított és berendezett „ROYAL” **kávéházi kerthelyiséget megnyitottam.**

Gécsi Gyurka elsőrendű cigányzenekara hangversenyez. Jégbehűtött italok, ugyszint n hideg ételek mindig kaphatók. 1 pohár barna sör 20 fillér. Valódi magyarádi borok, szikla siller legjobb minőségben. Számos látogatást kér, teljes tisztelettel **Porczán János Royal-kávés.**

Nyitva reggelig. Reggeli, ebéd és vacsora abbonenseket **mérsékelt árban elfogadok.** 3425

LANTOS VERSENYÜZLETE

ARAD, VEITZER JÁNOS-UTCA 9. SZÁM. (Leányiskola.)

Ajánlom az igen tisztelt vásárló közönségnek ujonnan berendezett **vászon, rövid-áru, harisnya, keztyü és szabókellékek üzletemet.** — Egyidejűleg értesitem a nagy közönséget, **szövet- és mosóáruimat** e cikkek felhasználása folytán **minden elfogadható árban elárusítom.**

További szives pártfogást kérek 3225

LANTOS JÓZSEF.

F O G F O G F O G

aranyból   porcellánból   kautschukban

a beszédhez és rágásnoz a legalkalmasabban,
a természetes fogaktól megkülönböztethetetlenül

NOVÁK RUDOLF

fogműtermében készülnek

Arad, Szabadság-tér 5. szám.

Katonatisztek, papok, deákok és alkalmazottak 15% kedvezményben részesülnek.

Repülő nap!

Székelly Mihály

a magyar aviatika mestere
folyó hó 26-án délután fél 5
órákor a lóversenytéren

látványos repülést

rendez. Productiói közzé
tartoznak: magassági repü-
lés, sikló repülés és utassal
O való felszállás. O

Jegyek előre kaphatók:

Ifj. Klein Mór, Hanzu Nestor, Maresch Gyula, Weisz
Leó, Brunner Béla, Pichler Sándor, Buchsbaum és Társa,
Hoffmann Sándor, Juhász és Társa, Maidt és Schrodt,
Kerpel Izso és Guttmann és Berger cégeknél.

Helyárak:

Páholy 5 ülésel 30 korona, tribün ülőhely 5 korona,
székülés 4 korona, I. hely 3 korona, II. hely 2 korona,
III. hely 1 korona, IV. hely 60 fillér.

Május 26-án

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel
értesíteni, hogy

réz- és vasbutor gyáramat Aradon,
József főherceg-n. ll. sz. és Karolina-utcai sark-
házba helyeztem át, ahol

réz- és vas-butorokat

a leggyorsabból a legmodernebb kivitelben ké-
szítek. Közégyak, mosdóasztalokat és éjjeli szek-
rényeket, aranylappal, ruhafogasokat, vasbutoro-
kat, sodreny ágybátókat és kocsiléseket, gyer-
mekágyat és gyermekkocsikat, kefti berendezése-
ket, tűzmentes pénzszekrényeket, faredőnyöket és
rolettákat önműködő hengerekkel, rugókat és ruga-
nyos árukat a legolcsóbb áron. Vidéki megrende-
léseket is pontosan teljesítek. A n. é. közönség be-
cses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

GARAI MÁRÓLY

RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.

Értesítés.

Aradváros és vidéke n. é. kö-
zönségének szives tudomására
adom, hogy a Fácán-utca sar-
kán volt Donnawell-féle

vendéglőt

megvettem s teljesen ujonnan át-
alakítva, tovább vezetem.

Vendéglőmben mindenkor házia-
san készült hideg és meleg
étkek, saját termésű tisztán
kezelet világsóló- és új borsó,
jégbehűtött kőbányai sör
kapható figyelmes kiszolgálás mel-
lett, olcsó árért. 6635

Szives pártfogást kér

Bécsy Gábor, vendéglős.

Vidéki városban

megvételre, vagy elszá-
molásra keresek egy

kávéházat vagy sörcsarnokot

esetleg szállodával együtt.
Megfelelő óvadékkal rendelke-
zem. Cim a kiadóhivatalban.

3391

ÉBERLEIN GYULA

kép. kőműves mester Arad.

Értesítem a n. é. közön-
séget, hogy

építészeti irodámat

május hó 1-én Deme-
ter-utca 7. szám alá
(Saját házamba) 2661

helyeztem át

Elvállalom a legmodernebb
épületek tervezését
és építését pontos és
:: megbízható kivitelben. ::
Kivánatra terveket és
költségvetéseket elkészítek.

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg.
E fontos és nagy
táperőjű szer kitűnő
hatásnak bizonyult

mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben
visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 841

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy-
vizketegség biztos
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“: Egy
pár perc alatt bármely ha-
jat vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
421 2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

a „NITER“ 6 darab egy
eredeti fómdobozban 2
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeháza szomsz. —

Ezen rovatban minden szó egy-
eszer beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh.-ut. 21.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján történő köldendők — a szövegben a szöveg elő — vagy levélbélyegeken. Tudakozódásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő.
A hirdetés megkezdésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításra szolgálnak a kiadóhivatal, és esetében, választékosan csatolva. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban előzetesen jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kivételre díja azonnal megszerkesztett HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VEYETHEK FEL.

Ajánlatok hoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Margithám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna papíron kér meg erre, kaphatja Juhásznál! 3437

Minden 100-ik vevő

kellemes meglepetésben részesül Török Ardor és Társa drogeriájában. 3398

Erélyes

fellépése nem imponál. Fütty. 134

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Egy középkorú

gyermektelen házaspár házmesteri állást keres. Ferdinánd-utca 7. 3382

ALKALMAZÁST NYER.

Egy elárultatónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Ügyes varróleányok

jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Erdélyi Andorné Arad, Rákóczi-utca 4. 3171

Kistőzsdébe

elárultatónő kerestetik. Csakis olyanok jelentkezzenek, kik számolni jól tudnak. Cim a kiadóban. 3190

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk
és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók
Bauer Gyula

Arad, Minorita palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintézetnek. 3201

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdásznyelvtársaság könyvkötészetében.

Keressék

gyengélkedő feleségemhez a háztartás vezetésében jártas egyént, ki tökéletesen főz is. Cim: Aradi különlegességi dohánytőzsde Arad, Atzél Péter-utca. 3427

Könyvelésben,

magyar levelezésben, gépírásban teljes jártassággal bíró irodistanő azonnali belépésre kerestetik Márton Jakab céghez, Szabadság-tér 10. sz. 3357

LAKÁST KERES.

Keressék augusztus 1-re egy 5 szobás modern lakást a főtéren vagy annak közelében. Cim a kiadóhivatalban. 3249

KIADO LAKÁS.

Butorozott szoba

a város közepén (Kölcsey-utca 9/a) külön bejárattal, utcai ablakkal, kiadó. 3410

Augusztus 1-re

egy 5 szobás lakás, elő- és fürdőszobával, 2 konyhával, kamara, pince és egyéb mellékhelyiségekkel, Lipót utca 4c sz. magánházban 900 koronáért bérebeadó. Ertekezhetni Főthi Nándor háztulajdonossal Aranykéz-utca 12. 3410

Mikes Kelemen-utca 9. szám

alatt 3 szoba, alkof, előszoba és egyéb hozzátartozó helyiségekből álló lakás július, esetleg augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Fekete Jakab háztulajdonosnál. 3493

Külön bejáratú

csinosan berendezett utcai szoba azonnal kiadó Aulich-u. 17. szám alatt.

Augusztus 1-re

egy 5 szobás különálló lakás fürdő-szobával, azonkívül raktár és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. 2057

Sina-utca és Tököl-tér

sarkán lévő bérházban egy 4 szobás lakás június 1-től és egy pince lakás azonnalra kiadó Ertekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám, Telefon 627. 2741

Kopott parket

tűkörünyes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hissz tudja már ön is?

hogy a legcsinosabb és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos ártért kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredeti modell-kalapujdonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szerezhethők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-divatterme, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Egy kevésbé használt

hálószoba butor olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3370

Irógép

Yost 10. számú, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Hubert József Szabadság-tér 8. Telefon 262. sz. 3435

Eladó

egy fiatal asszonynak való új borszínű és egy éltebbnek való lila ruha, jutányos áron. Cim a kiadóban. 3400

Szép-n éneklő

elsőrendű minőségű, valódi harzi kanári madár eladó Andrassy-tér 9. I. em. 3486

Arad legrégebb kerékpár,

varrógépraktára és javító műhelye. Alapított 1891. Hemmer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Heikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Vanilon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Megnyílt

az új kefe, pipere, bőr és illatszerek különlegességi üzlet a legszebb kiállításban Andrassy-tér 18 alatt, hol a legdivatosabb elsőminőségű cikkeket mindenkor szolid, szabott árak mellett becsajtom a vevőim rendelkezésére. — Szíves párfogást kérek, kitűnő teszelettel Róna Jenő. 3291

A legjobb pormentesítő

üzletek, iskolák, vendéglő-helyiségek pormentesítésére a szagtalan, tiszta „Dustol“-olaj. Kapható egyedül: Bérczi Pál cégnél, Andrassy-tér. 3194

Kedvező vásárlás

folytán többféle elsőrendű német folyóirat minden elfogadható árban már 1 koronától kezdve; különböző szépirodalmi művek már 10 fillértől nagy mennyiségben kaphatók Krausz Paulia könyvkereskedésében. Telefon 511. sz. 4491

Házbérlőkönyvek,

e célnak megfelelő beosztással kaphatók Pichler Sándor könyv-és papirkereskedésében Arad, Szabadság tér 1. 2551

Humorizáló

bintó, elegáns, alig használt, jutányosan eladó Megtekinthető Ries szappanosnál, Szabadság-tér. — Ugyanott egy istálló kiadó. 3333

KÖLÖNFÉLE.

Eladó ház és üzlet.

Egy jóforgalmu fűszerkereskedés korcsmával és házzal együtt eladó. Cim a kiadóban. 3359

Kiadó pince

Aradon Boros Beni-tér 11. számú házban szép és nagy pince kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Báró Nopcsa Erikné uradalmi központi irodája Ujarad. 3385

Értesítem

1841
a n. é. közönséget, hogy kárptos üzletemet Szabadság-tér 10. sz. alól Simonyi-utca 3 sz. alá helyeztem át, hol is elvállalok mindenemű kárptos munkákat legjobb kivitelben, legolcsóbb árban házaknál is Link lakab, kárptosmester.

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és elősdiel ellen legbiztosabb a 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek”. Vojtek és Weisz Arad. I-5251

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 80 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jéglep” jéggyaránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2688

Virágok és rózsák

elősdiel és bolhái ellen használjon 2%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek”. Siker biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. I-5251

Legcélsezerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyszintén háztartási, vendéglői és nagy hűtők gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám.

Különlegesség szénsav és légnyomású sörkimérő szekrényekben. 3411

Telefon
szám 23.Telefon
szám 23.**Ujj János**

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány teraszó és mozaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserepet, téglát, vasbetétes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságu itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetétes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5841

Villamos-felszerelések, electromotorok

legutányosabban

Kalmár Józsefnél

kaphatók 1871

Aradon, Salac-u.

Új cimpfestészeti műterem.

Czeiler István volt cimpfestő művezetője

ZÖLDY GYULA

Arad, Szabadság-tér 22. sz.

(Színház - épületben)

modern 2997

cimpfestészeti műtermet nyitottam,

miről értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget s kérem szives támogatásukat

ZÖLDY GYULA

mű-, cim- és cimerfestő.

Telefon sz. 10.

Új cimpfestészeti műterem.

Saját találmányu szabadalmazott gipsz-válaszfal lapjaim

kitűnő formájuk, kötésük, szilárdságuk és könnyűségük fogva minden eddigi gyártmányt felülmúlnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el. 1881

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné körút 59.

Telefonszám 65.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játéka-áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára és javító műhelye

Arad, Boros Béni-tér 20. sz.

Telefon 590.

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javító műhelyemet a nagyközönség szives figyelmébe ajánlom. Raktáron tartok minden kész lakatosárut u. m. vasablakok, vasrácsok, zászlótartók, vaságyak, sütők, kéményajtók, kémény-toldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok. Falszárításra vaskosarak különöndij mellett kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács, esztergapad fémnyomásra, géptengelyek, szíjkerékek, lendítőkerekek, függőcsap-ágyak, fuvókés kézgépek, továbbá kávéház vagy vendéglő előtti vasvirágládák 19 darab, sodronyonattal csinos kivitelben eladó. 1511

Molnár Antal

épület- és bútorszállító

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Plyállalja minden e szakba vágo munkák készítését, ugymint modern lak- és beltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árárt.

Kész bútorok legelesőbb beszerzési ferrása.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal 2951

Molnár Antal,

épület és bútorszállító.

Érkezőcsú fia tanulónak felvétetik.

Figyelem**Figyelem****CSIPKEÁRUHÁZ**

Arad, Asztalos Sándor-utca 4. szám.

Értesítés. Van szerencsém a nagyérdemű vásárló közönséget értesíteni, hogy az Asztalos Sándor-utca 4. szám alatti Csipkeáruház **NEM AZONOS** a most megnyílt Andrásy-téri Csipkeáruházzal.

Főtörekvésem — mint eddig — továbbra is az lesz, hogy olcsó és jó árakat árusítsak. A tavaszi és nyári dolgok már mind megérkeztek, ugymint:

osipkék, osipkeszövetek,
csipke gallérok,
ruhadíszek, gások,
szalagok, harisnyák,
bőr és selyem kesztyűk.

selyem harisnyák,
finom női fehérneműk,
selyem aljak,
reform fűzők,
esőernyők,
női szabó kellékek stb.

férfi és fiu ingek,
nyári trikók,
zsebkezdők,
csipkefüggönyök,
stórok, szőnyegek.

Tisztelettel

Cs ip ke á ru há z.

52

**ÁLLANDÓ
ALKALMI VÉTEL.****HÁLLATLAN
OLCSÓ ÁRAK!**

Mindenki hogy párisi női kalap modellujdonságokat
 • **győződjék meg,** női felöltőket, Schwartzberger Manónál
 kosztümöket, gummi-, selyem-
 és lüsterköpenyeket legelőszóbban vásárolhat Arad, Vörösmarty-u. 3. 1916 Szabad megtekintés.

Földhitel- és ingatlan- forgalmi iroda

ARAD, Varjassy-utca 18. szám.

Lebonyolít a leggyorsabban föld-
birtokok, szőlőbirtokok és házak
adás-vételét. Új kölcsönöket és
fennálló drága kamatu kölcsönök
konvertálását 4%-6% kamat mel-
lett eszközli. Földbirtokokat az
ország bármely részén magánvé-
telre és parcellázásra veszünk. 1187

Telefon 642. 1187 Telefon 642.

Mindenkit érdekel!

Tisztelettel értesitem Arad és vi-
déke nagyérdemű közönségét, hogy
Andrássy-tér 6 sz. alatt levő cipő-
raktárom kicsinek bizonyulván,
annak kibővítése céljából An-
drássy-tér 4. sz. alatt (Pan-
nonia szálló) egy új cipő-
raktárt nyitottam. Árjegyzék:
1 pár női schewro fél cipő 4 K 40
fillértől, 1 pár női schewro ma-
gasszáru cipő 6 K. 80 fillértől, 1
pár női box fűzős, cugos vagy
gombos magasszáru 6 K től, 1 pár
férfi cugos cipő 5 koronától. Férfi
schewro vagy box cipő minden
formában 7 K-tól. Gyermekcipők 90 fil-
lértől. 40 korona vásárlás
után egy pár cipő ingyen.
Kérem kirakataim szives megtekin-
tését. A nagyérdemű közönség
szives pártfogását kéri. 2337

kiváló tisztelettel:

Purjesz Lázár.

Őrizze meg

ruhaneműit,
szőnyegeit,
bundáit a

molykárók

ellen.

Legbiztosabb s évek óta
kipróbált s kedvelt szer a

Vojtek és Weisz-féle

molykeverék,
molyesz,
terpentin,
naphtalin,
camp-
hor.

ALVÁCZA

kénes

hőgyógyfürdő

(Arad- és Hunyadmegye határán)

május 1-én megnyilt.

A fürdő 38 C. hőmérsékletű, ter-
mészetes, kénes hévvizet századok
óta kitűnő eredménnyel használják
cauz, köszvény, rheuma,
bénulás és egyéb izületi beteg-
ségek gyógyításánál.

Eredményes fürés következtében
állandóan tiszta víz áll a n. é. közön-
ség rendelkezésére.

Nagy gondozott park. Állandó
kitűnő cigányzene. Játzóterek.
Gyönyörű kiránduló helyek. Ozon-
dus levegő. Vasúti állomás. Posta
és táviró.

A fürdő előnyei: Közeliség. Köz-
vetlen vasúti állomás. Kitűnő ételek
és italok. Tiszta, száraz szobák.
Figyelmes kiszolgálás és csodás
gyógyhatás. Május elsejétől
szeptember tizenötödikéig az összes
motorvonatok megállanak a fürdő
parkjánál. 3347

Prospektussal és egyéb felvilá-
gosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor

fürdőtulajdonos.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

folyamatban van

Singer Sándor divatáruházában

ARAD, József főherceg-ut 3., a „Kossuth“-szoborral szemben.

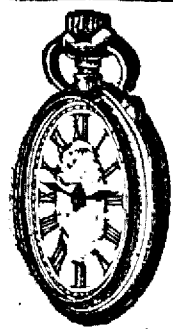
Szőnyeg, függöny, paplan, ágyszerítők, Nőruhakelme, vászon,
chiffon és asztalneműek, Kész női és férfi fehérneműek, zsebkendők.

50% árengedmény

Csipke, szalag, ruhadiszek és napernyőknél.

Singer Sándor divatáruháza, Arad

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában.

Új óra- és ékszerüzlet!!

Van szerencsém a n. é. közönséget tiszteltetlennel értesíteni, hogy

Aradon, Forray-utca és Rákóczi-utca sarkán (Guttman-ház)

egy a mai kor igényeinek megfelelő óra- és ékszerüzletet

nyitottam. E téren szerzett szakképzettségemmel fogva módomban áll igen tisztelt vevőim és megrendelőim igényeit minden irányban kielégíteni. — Üzletelvem: lelkiismeretes és gyors kiszolgálás. 3031 Javításokat üzletben és üzleten kívül is legjutányosabban 3 évi jótállással elfogadok. — Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Gartner József
Órás és ékszerész.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, víz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, csúsz, reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek gyulladások, méh-hurut, medencebeli sejtisztelet és izmálmányoknál. Ivógyógyimód alakjában idült gyomorbanalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epeköveknek megfelelő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénasav és iszapfürdők.

1908. évben 8600 Állandó fürdővendég. 3021

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakosztoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap-árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnapoként katonazene, tennis-pálya, gondozott séta-utak, fenyő-erdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban-telefon.

— Cárta és szendvics nincsen. — Prospektust küld az igazgatóság.

Alkalmi vétel és eladások

ékszertárgyakban arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Órás és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek. Telefon 438. Telefon 438.

Természetgyógyintézet és üdülő-otthon „Sanitas“ Verseczen (Dél-magyarországi)

(Dr. Lahmann-féle módszer szerint)

Ujonnan felépülve, modern berendezéssel 1912. május 15-én megnyílik. Igazgató dr. Boesnach Lajos. Egyéni kezelés. Fény-, lég- és napfürdők, gyógygimnasztika, massage, villamos kezelések, gyógyfürdők, különös diätikus- és szőlőkúra, esetleg hipnotikus kezelés is. Az intézet a hegység alján fekszik, légszobákkal rendelkezik és egész éven át nyitva van.

Kivánatra prospektus küldetik!

Pályázati hirdetmény az Özvegy Polgárnők Otthonába való felvételre.

Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet által alapított Özvegy Polgárnők Otthona, a melynek rendeltetése szegény sorsu, elöveggedett és magános nők befogadása és teljes ellátása, folyó év november havában fog megnyitni.

Teljes ellátás alatt értendő: minden egyes bennlakó egyén, számára külön szoba, fűtés, világítás, élelem, mosás, mit az egyesület havi 40 korona ellenében biztosít

Felvételre jelentkezések elfogadtnak alólírott fővédasszony lakásán (Arad, József főherceg-utca 21. sz. balra földszint) folyó hó 17-től június 1-ig a délelőtti órákban.

Arad, 1912. évi május hó 12-én.
ö.zv. Purgly Lajosné, fővédasszony.

Telefonszám 748. Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázás-berendező műhely!

Raktáron tartok fürdőszoba-berendezéseket, angol closeteket, mosdókat, kagylókat, csapokat, mindennemű vizvezetékberendezési anyagokat. Mindennemű csatornázást, fürdőt klosetet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 26 évi tapasztalataim, ugyisint 16 évi aradi működésem elég biztosíték tisztelt rendelőimnek, hogy az elvállalt munkát szakszzerűen és pontosan eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Mókos Márton
szerelőmester, Arad, Fabián-u 12.

Marosi József

képkerepező és műasztalos
Arad, Weitzer János-utca (a főpostával szemben)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Weitzer János-utca (főpostával szemben) egy a mai kornak megfelelő modern

képkerepező és műasztalos üzletet nyitottam.

Állandóan dus választékú raktárt tartok minden kivitelű képekben. Saját készítményű képkerepezéseket elvállalok a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig, ugyisint goubelin ráamákat plüsch áthuzattal és az összes asztalos szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri tisztelettel
Marosi József.

3041

Figyelem!

Legjobb minőségű anyagból, saját műhelyemben készült férfi-, női és gyermek-

Czipők

jutányos árért kaphatók
Czernóczky Mihály
dusan felszerelt cipőraktárában

Arad, Kossuth-u. 3. sz.
Színes cipők nagy választékban kaphatók. 2098

Mértékutáni megrendelések pontosan és jutányos árban eszközöltetnek.

Használt cserépszárítót teljes felszereléssel venniék.

Czím: 3352
Korinyi Péter
Borosjenő.

Permetezőjavítások elfogadtnak.

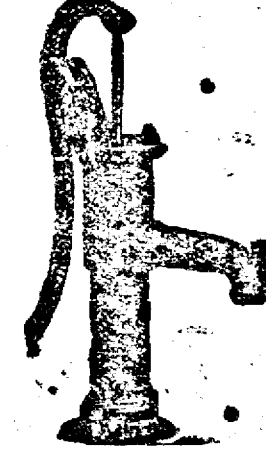
M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gummi-csővek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, kéjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbítottak, ezáltal a szivattyu nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. 1744
Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást. — a gép jóműködéséért 3 évi jótállás (ingy. n. javítás) hozzá való országos egységes csavarok

és a legjobb minőségű, belül gummizott kerécsővel a legolcsóbb árban.

Kutak

hozávaló csőrekekkel a legolcsóbb gyári árakon.

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi fecskendők- és szivattyukészítő.
Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Kollár István

fényező és mázoló mester
Arad, Rákóczi-u. 5. sz. a.

Elvállal mindennemű a fényező és mázoló szakmába vágó munkákat, nemkülönbén épület-, portál-, butor- és konyhaberendezések fényezését, ugyszintén ereszét a mai kornak megfelelő stilszerű kivitelben jutányos áron, ugy helyben, mint vidéken. Szives megrendelésekért esd kiváló tisztelettel

Kollár István,
fényező és mázoló. 2932

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárusítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szövetek, francia Grenadin, gyapjú Delének, angol Zephirek, selymvásznak minden színben, Damaszt asztalneműek és ágykészetek ajourrat, törülközők, pamut vásznak, valódi rumburgi vásznak, szőnyegek stb. stb. Mindezen cikkek feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Petőfi-utca 1. sz.** (Klein cipész-üzlet mellett) egy cukorka, élelmi cikkek üzletet **nyitottam**, hol állandóan készletben tartok

friss tea vaj, tej, szalámi, szardínia és legfinomabb cukorkát nagyban és kicsinyben, **legolcsóbb napi áron.**

Szives pártfogást kér kitűnő tisztelettel 3389

Novák Gyula.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-város és vidéke n. é. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű cipőkből, hol raktáron tartok a legkényesebb igényeknek is megfelelő árut, rendkívül olcsó árak mellett. Rendelések 24 óra alatt elkészítetnek. Ortopéd cipőket szakszíven készítek. Kérem a n. é. közönséget, sziveskedjen meggyőződést szerezni cipőim izléses kiállításáról, jóságáról és olcsóságáról. Szives támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését

Eladó egy jókarban levő, négy lóerős gáz-motor.

Cím a kiadóhivatalban.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorsabályozó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1845

Rozsnyai Mátvás

gyógyszertárban
Arad, Szabadság-tér.

LEGGAZDASÁGOSABB

besszerzés a legújabb látható írásu

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalán és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számleíró összeadógépek, „Millionær” svájci „Saxonia” glashüttel számológépek, „Kartothek” amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

es. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

A nőnek szépsége legnagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művésze a kozmeticiának. — Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a **FÜLDES-féle**

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz egy evőkanálnyit használandó mentőli hidegebb vízben. — RA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszertára
ARADON.

Hölgyek figyelmébe!

A közelgő vizsgákra ajánlom angol és francia leány és fiu gyermekruha divattermemet

Deutsch Anna

Weitzer János-utca 17. szám., I. emelet.

3398

APRÓ HIRDETÉSEK folytatása.

OKTATÁS.

Németnyelvű kereskedelmi szakoktatás.

Német nyelv, német keresk. levelezés és gyorsírászat oktatása egy elsőrangú, 20 évi gyakorlattal bíró volt főkönyvelő és levelező közreműködése mellett Ziffer S. gépről-iskolájában. Ugyanott a most megkezdődött könyvelői, levelezői, gép- és gyorsírói szaktanfolyamra belépők még elfogadtatnak. 3365

Szép fogakat

szépségnél kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weiss Dentolin fogorvosa. I-5251

INGATLAN.

Központi Ingatlan- 491 forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyityán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és bevétel. Ugyanintén kieszközöl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Aranykéz utca 11. számu magánház nagy gyümölcsös- és szőlőskerttel eladó. 3172

Világosan,

egy szép fekvésű termő szőlő, helyben a főtérhez egészen közel egy ház eladó. Bőveit bet a kiadóban. 2331

Eladó ny magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Szőlőmoly

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1 1/2% -os „Tabicotin Emulsió Vojtek” permetezése által. Vojtek és Weisz. I-5251

ÜZLETEK.

Vegyeskereskedés

konkurrencia nélkül, gyárak közelében, házzal együtt, esetleg anélkül, jutányos árért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3171

Üzlethelyiség

közvetlen az Andrassy-tér közelében, berendezéssel vagy anélkül, azonnal átadó. Cím a kiadóhivatalban. 3432

Batthyány-utca 38. sz. a.

szép emeleti lakás fürdőszobával augusztus 1-re kiadó. 3290

Újjonnan épült üzlethelyiség Csiky Gergely-utca 16. szám alatt kiadó. 2007

Üzlethelyiség

Neuman-palotában a Széchenyi-utcában kiadó. Bőveit Neuman iroda. 3426

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weitzer János-utca 2. szám. Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb áron. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától fejjebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakosorú javító-műhely.

Ertesítem a tisztelt vevőimet, hogy a főfémjelző hivatal mérnöke nálam is megvizsgálta az ékszer-árut, de

semmit sem kobozott el és mindent a legnagyobb rendben talált.

Aradi gyártmányu ékszer raktáron nem tartok,

hanem csak **elsőrendű ékszer-gyártmányt vagy finom Pathé árut,** a melyekért a legmesszebbmenő

jótállást vállalok, ugyancsak raktáron tartok **elsőrendű sveiczi zseb, fali és ébresztő órákat** 5 évi jótállás mellett.

Tekintettel a rossz üzleti viszonyokra, kivételes olcsó árban árusítok. Tisztelettel

Zinner Vilmos

műorás és ékszerész 3102

Arad, Forray-utca. Gr. Hunyady-palota.

Jó egészségednek

szükségére használjon mindenki

Kárpáti-féle

ep ehajtó,

mely a legkiválóbb fájdalom-nélküli gyomorlaxatív házi szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1. üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárúháza 4675

ARAD, BOROS BENE-TÉR.

Kitűnő

fagylalt

minden kivételben és minőségben, ugyancsak

jeges kávé,

valamint naponta friss és izletes 3429

sütemények, cukorkák

Székely Sándor

cukrászdájában Forrai-utca gr. Hunyadi palotában. Telefon 567.

Házlebontás miatt üzletemet Deák Ferenc-utca 7. sz. alá helyezem.

A raktáron levő villamos csillár és lámpákat leszállított árban adom el.

Diamant Ferenc

villamos szerelő. 3161

Fogtechnikai műtermünket

a Forray-utcából Szabadságtérre, a színház-épületbe helyeztük át.

Szájpadlás nélküli fogsorok

a régi sistemától eltérőleg nem kecsukból, hanem egy legújabbban feltalált anyagból készülnek, amely teljesen szagtalan, iztelen, nem korhad és nem törik. Arany és platin munkákat a legmérsékeltébb áron készítünk. med. Kurzer Bertalan és mártfai Vidor Ernő.

Fábián és Társa

Arad, Forrai-u. 8.

(Román templom-épület).

Városi és megyei telefon 494.

Ajánlja nagy varrógép, kerékpár és beszélő gépek nagy raktárát.

Sürgős értesítés zenekedvelők figyelmébe.

Nagy választékban tartunk hanglemezeket. Naponta hangversenynek Fedák Sári, Király Ernő a Király színház, Környei Béla a kir.

Operaház, Rózsa S. Lajos temesvári színházak tagjai, valamint Toll Arpad és Károly, Steinhart Géza és Gondör Aurél hírneves komikus, továbbá több művészek művésznők is. Ajánljuk az érdeklődők szives figyelmébe. 2891

Kedvező üzleti feltételek mellett is kaphatók.

Fakezelőségi vállalkozó

óvadékkal keresztetik.

Aradmegyében évente 500 hold bükk és tölgyfa kezelésére. 20 évi időtartam. — Ajánlatok A—B. 7125 jelige alatt Rudolf Mosse, Wien, I. Seilerstätte 2. küldendők. 6615

Taxameteres

Bér-autok

Telefonszám 816

2851 Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

1121

Gőztéglagyár Mikelaka

ajánlja géppel gyártott, legjobb minőségű

géptégláit

falazásra, kútkészítésre, továbbá mindennemű nyersfalazásra.

Tulajdonos:

3124

Pollak Sándor Arad.

Városi irodája Nádor-utca 14. sz. Telefon 55. és 515.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tartozási munkákat felelősség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban úgy helyben, mint vidéken, ugyancsak tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel 1804

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Jégszekrényeim!

Sikerült egy oly jégszekrényt gyártanunk, amely kevés jégszükséglettel különösen hűtenek. Kentesek, mészárosok, vendéglősök és magánosok szíves figyelmébe ajánlom

Jégszekrény árjegyzékemet,

melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Használt jégszekrények njakra becseréltetnek és kijavítva ismét jutányos árért eladotnak

Kohn

József,

bádogos, vízvezeték berendező

ARADON.

Gyártelep Batthyányi-utca 32.

Városi és megyei telefon 333.

3321

Értesitem az uri hölgyközönséget és igen tisztelt megrendelőimet, hogy angol és francia

női divattermemet

Forray-utca 4., I. emelet helyeztem át.

Elvállalok szabás. és varratanításra uri leányokat, esetleg teljes ellátással is szerény tandíj mellett. Szíves pártfogást kér

Popovics Lila,
női szabó. 3971

Új kávémérés.

A n. 6. közönséget értesitem, hogy Lázár Vilmos-utca 10. szám alatt (Földes-palotával szemben) egy csinosan berendezett

kávémérést nyitottam.

Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimnek bármely időben legizletesebben készített kávéval szolgáljak. Havi abonnenseket legjutányosabban elvállalok.

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel 3195

Herbert Julia.

Glück Henrik

a Máv. gépgyár vezérigazgatójának kerületi képviselője 3232

Világos. Telefon 18.

Ajánl mindennemű mezőgazdasági gépet, permetezőket stb. stb.

Ugyanott olcsón eladó 4 teljes gőzeséplő garnitúra

(8 Clayton, 1 Máv. gyártmány) használt de jó karban.

Ritka alkalom

finom cipők, kalapok és uri divatcikkek

most félárban

8183

Korányi-nál

Szabadság-tér. — Még ma menjen el és győződjék meg!

Keresek egy ügyes rőtöskereskedő-segédet

román nyelvismerettel azonnali belépéssel
Schönbrun Albert
Kétegyháza.

3386

Fodrászüzlet-áthelyezés!

Igen tisztelt vendégeimet és az uri közönséget értesitem, hogy

borbély- és fodrászüzletemet május hó 1-én

Andrássy-tér 16. sz.

(Szabó Albert-féle ház udvarába) helyeztem át. További szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel 3991

Czimmer Miklós.

THE VERA

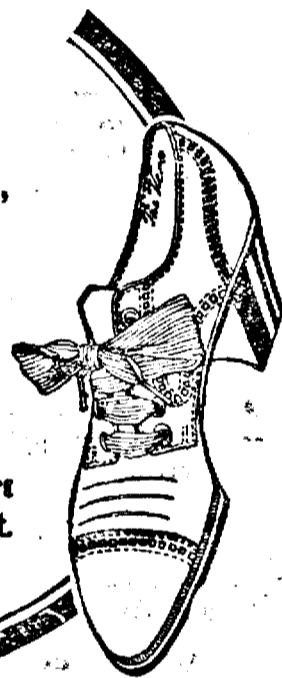
American Shoe

A jelenkor legtökéletesebb, legkényelmesebb, és legtartósabb amerikai

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére
Kérjen képes árjegyzéket

Made by Rice & Hutchins Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1561

Telefon 442.

BÉLYEGZŐ KÉSZÍTŐ

SCHUBAUER J. ARAD

SALACZ UTCA 3.

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ ÉS VÉSŐ INTÉZET.

MONOGRAMM-, CIMER-, ACÉL- ÉS RÉZPECSETNYOMÓK VÉSÉSE; ZÁSLÓSZEGEK, EGYLETI ÉS SPORTJELVÉNYEK MŰVÉSZIES KIVITELÉ; DOMBORNOMÓ-SAJTÓK, KELET-BÉLYEGZŐK, SZÁMOZÓ-GÉPEK, FÉMSABLONOK, DISZPECSETNYOMÓK, ÉS „PERFEKT” KÉZINYOMDÁK. NAGY RAKTÁRA.

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hétiq

Fischer Simon cég nagyáruháza Arad, Szabadság-tér

olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköti
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kézelő
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz -ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövet sapka
- 1 drb. kék scheviot fin sapka
- 1 drb. elegáns divat sétabot
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárca
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt félmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fek. és szin.
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fek.
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madrepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fin sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. fin divatkalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkeztyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétabot
- 1 drb. angol törös sétabot
- 1 drb. bársony divat ridikül
- 1 drb. női kezitáská bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 1 pár finom női glacce bőrkeztyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete szin. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötröttű vászon gallér div. ferma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voll sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkal bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.

A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. :: Meg nem felelő visszavéttetik.

Felhívás.

OLCSÓ HÉT!

Hirdeti lapunk utolsóelőtti oldalán

FISCHER SIMON cég

Nagy Áruháza Arad, Szabadság-tér 12.

Magy. kir. szab. osztályosorajáték.

Az 1912. május 22. és 24-én kezdődő
XXX. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12.— korona || $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— korona
 $\frac{1}{2}$ " 6.— " || $\frac{1}{8}$ " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
	36060	36051	55801	55810	55824	
	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	

Az 1903. július 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenöt ezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053. szám ötezer koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott 99354. szám tízezer koronás nyeremények. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMIN

bank- és váltóüzlete Aradon. 2668

Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A Singer gépek

védjegye.

A Singer üzletek

ismertető jele.

Óvás
összetévesztések
ellen!

Miután mostanában varrógépeink utánzatait, de különösen régebbi rendszerű gépeinket mint „Singer“, sőt mint „valódi Singer gépeket“ ajánlják, figyelmeztetjük, hogy minden ilyen ajánlott gyártmányok **nem eredeti Singer varrógépek** és ezek **nem tőlünk erednek.**

A világhírű eredeti Singer és a Wehler és Wilson varrógépek csak a saját üzlethelyeinkben kaphatók vagy ügynökeink által.

Aki tehát varrógépet akar venni, mindig határozottsággal kérdezze, vajjon a gép cégünkötől származik-e és kitérő válaszokkal ne elégedjék meg.

SINGER CO.

A Singer üzletek

ismertető jele.

varrógép részvénytársaság.

ARADON,

József főherceg-ut 9. sz.

Gróf Porcia ház, az evangélikus templommal szemben.

Fiókok mindenütt !!

3259

A Singer gépek

védjegye.